

SOUTH DAKOTA
**Parental Rights
and Procedural
Safeguards**

နကီၢ်ရ့ၢ်က့ၢ်အတၢ်ဆဲးကျိး လၢကူၣ်သ့လီၤဆီအဂီၢ်

ကီၢ်ရ့ၢ် - ဝံသးစူၤထၢန့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢာ်အံၤ လၢတၢ်လွဲၢ်န့ၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် ထၢန့ၣ်လီၤ လၢာ်ကျဲးစဲဖဲအံၤတက့ၢ်.

ကီၢ်ရ့ၢ်တၢ်ဆဲးကျိး -

လီၤတဲစီနီၣ်ဂံၢ် -

အံၤမ့(လ) -

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့န့ၣ် မ့ၢ်မိၢ်ပၢ် အမူဒါအကၢဒိၣ်ကတၢၢ်တဖၣ်အကျိတခါ ဖဲအလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အဖိအခါန့ၣ်လီၤ. **တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ** အတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ လၢက့ၢ်ဖိ 3 - 21 န့ၣ်အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်ဃုတခါလၢ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဃုထၢအီၤသ့ ဖဲအဖိတဖၣ် ဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆး ဒီဖျိလၢက့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ထံၣ်လၢ နဖိအံၤ ဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆး လၢတၢ်မၤလိမၤဒီး, တၢ်ရဲၤလိာ်မုၢ်လိာ် မ့တမ့ၢ် သးတၢ်တူၢ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်န့ၣ်လၢ နကမၤသကိးတၢ်ဒီး ကိုအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ဒ်သိးကဆၢတၢ်အကျိအကျိလၢ ကမၤစၢၤန့ၣ်ဖိအဂီၢ်လီၤ. ကိုဖိလၢအဘၣ်ဂဲၤပျၢၢ်ဂဲၤဆးလၢက့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤကိးဂၢၤဒီးဘၣ်.

လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်တဘျီအံၤ အတၢ်ပညိန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢအကၢဒိၣ် ဘၣ်ဃးဒီးန့ၣ်တၢ်ယာ် ဒ်ဖိသ့ၣ်က့ၢ်က့ၢ်အမိၢ်ပၢ်တဂၢ်အသိး ဖဲ **South Dakota** အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ်သမံသမိးအီၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ လၢကန့ၢ်ပၢ် ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ်, ဆဲးကျိး တၢ်ကရၢကရိတဖျၢၢ်လၢလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံအမံၤ ဖဲလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်အံၤအကတၢၢ်, နလီၤကဝီၤကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် ပၢဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မူဒါခိၣ်, မ့တမ့ၢ် ပၤလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါအီၤတက့ၢ်.

ပုၤတဂၢ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်က့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့သဲး (IDEA) န့ၣ် မ့ၢ်ကီၢ်စၢၤဖျိတၢ်ဘျၢသဲးစး လၢအလိာ်ဘၣ်က့ၢ်တဖၣ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီဆီ အတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် ဒီးတၢ်မၤအကျိအကွၢ်လီၤဆီတဖၣ် လၢက့ၢ်တဖၣ်ကဘၣ်လူၤဟံမၤထွဲန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအံၤ ပၣ်ဃုာ်စ့ၣ်ကိးဒီး တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤဆူ ကိုဖိလၢလိာ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. နမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်က့ၢ်က့ၢ် လၢ IDEA အဖိလၢတဂၢ်အမိၢ်ပၢ်န့ၣ်, လံာ်ဟံးဃာ်အံၤ မ့ၢ်န့တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ် ဒီးတဲန့ၢ်ပၢ်န့ၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီန့ၣ်လီၤ.

**** လံာ်မဲာ်ပျၢၢ်လၢအိၣ်ဒီးပျၢၢ်သ့ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်ဒီတဘျီအပူၤအံၤ တၢ်ထံၣ်န့ၣ် အံၤ လံာ်မဲာ်ပျၢၢ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ် ဒီးအညိပညိတဖၣ် အလံာ်ကဘျိးပၤ ဖဲအလီၢ်ခိၣ်ကတၢၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.**

မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဒ်ဖိသ့ၣ်က့ၢ်က့ၢ်အမိၢ်ပၢ်တဂၢ်အသိးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဟံးဖျိထီၣ်အီၤ ဖဲလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်အံၤအပူၤ ဒီးပၣ်ဃုာ်စ့ၣ်ကိးဖဲ **South Dakota** ကူၣ်သ့လီၤဆီ အ **South Dakota အတၢ်ပၢဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် (ARSD) တၢ်ဘျၢသဲးစးအဆၢဖဲ 24:05**အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယၢၤထီၣ်လံာ်အမံၤလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ် လၢတၢ်ပၢဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံအံၤ ဒ်အကြးအဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢ IDEA အဖိလၢအသိးန့ၣ်, တၢ်ယၢၤထီၣ်လံာ်အမံၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လီၤလီၤဆီဆီ လၢ **IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) (34 CFR တၢ်နီၤဖး 300)** အဂီၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးဖျိထီၣ်အီၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်အံၤအပူၤ ဒ်လံာ်ကွၢ်သကြးဆူညါတခါအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်ဒီတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးနီၣ်လၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကူၣ်သ့လီၤဆီ ဖဲ **South Dakota** ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအပူၤ ဒီးကီၢ်စၢၤဖျိတၢ်ဘျၢသဲးစး IDEA **အတၢ်နီၤဖး(ခ) (34 CFR တၢ်နီၤဖး 300)** အသိးန့ၣ်လီၤ. ဝံသးစူၤကွၢ် သဲးစးတၢ်ဘျၢ ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟံအံၤ လၢက့ၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢအဘၣ်ထွဲအဂီၢ်တက့ၢ်.

ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

SD ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ	SD မိၢ်ပၢ်တၢ်ဘျးစဲ	က့ၢ်က့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ SD အဂီၢ်
SD ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ ကူၣ်သ့လီၤဆီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် 800 Governors Drive Pierre, SD 57501-2294 တၢ်ကလုာ် - (605) 773-3678 ဖဲး(စ) - (605) 773-3782 https://doe.sd.gov/sped/	3701 W. 49th Street, Suite 102 Sioux Falls, SD 57106 1-800-640-4553 www.sdparent.org	က့ၢ်က့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢ South Dakota အဂီၢ် 2520 East Franklin Pierre, SD 57501 1-800-658-4782 (တၢ်ကလုာ်/TTY) မ့တမ့ၢ် (605) 224-8294 https://drsdlaw.org/

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

- တၢ်ဂ့ၢ်ညီၣ်န့ၢ်5
 - တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် တၢ်ဒိသဒါ အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်.....5
 - မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိး5
 - မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ6
- မိၢ်ပၢ် အခိၣ်ညီ6
 - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်6
- တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖီလၢ အခိၣ်ညီ7
- မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ် အခိၣ်ညီ7
 - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်တိၣ်မၤမၤတဖၣ်အဂီၢ်7
 - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်က့ၤသမံသမိးထံအဂီၢ်8
 - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအဂၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်8
- တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ9
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သမံသမိးထံ လၢအသဘျု 10
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးပါတဖၣ်..... 11
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးပါတဖၣ်..... 11
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးပါတဖၣ် 11
 - တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ မိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ အတၢ်ခူသ့ၣ် ဒီးတၢ်ဒိးန့ၢ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ် 11
 - တၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးပါတဖၣ် ဖဲမိၢ်ပၢ်ဃုထီၣ်အခါ 15
 - တၢ်ဆုၤခီ ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢတၢ်ဒုးလူၤပိၢ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတုအတၢ်စိတၢ်ကမိၤတဖၣ်
ဒီးတၢ်ဆုၤခီတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးပါတဖၣ်..... 16
- မိၢ်ပၢ်အတၢ်ပျဲထီၣ်ဖိတဖၣ်ကိ ဖဲနီၣ်တဂၤပၤကိတဖၣ် 16
 - ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဒုးထီၣ်အိၣ်ကိ ဖဲနီၣ်တဂၤပၤကိတဖၣ် ခိဖျိအမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဖဲ FAPE တအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခါ..... 16
 - ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဒုးထီၣ်အိၣ်ကိ ဖဲနီၣ်တဂၤပၤကိတဖၣ် ခိဖျိအမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ဖဲ FAPE အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အခါ..... 17
- တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် ကိဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ်..... 18
 - တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် ကိဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် 18
 - တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်လၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲထီၣ်ကိ 19
 - တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဆၢတၢ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ် 19
 - တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီ ဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ် 20
 - တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျုသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်
ကိဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ် 21

တၢ်ဒီသဒၢတဖၣ် လၢဖိသၣ်လၢတၢ်ဆၢတံၣ်န့ၣ်အီၤ လၢအတၢ်ကြၢၤတဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်	22
ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ဘျးဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျးလိာ် အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်	23
ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးဟံၣ်အီၤ	23
တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်	25
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်	27
လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးစးအိၣ်အသိးလၢတကွၢ်မဲာ်တၢ်	27
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်- ARSD 24:05:30:12	28
တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါ - ARSD 24:05:30:12.01	28
မိာ်ပာ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကတီၢ်	28
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ဆၢတံၣ်တဖၣ် - ARSD 24:05:30:10.01	29
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတကွၢ်မဲာ်တၢ် - ARSD 24:05:30:10	29
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ်	30
ဖိသၣ် တၢ်အိၣ်သးအပတီၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်လိာ်ကီၢ်တဖၣ်အကတီၢ် (“အိၣ်ဒ်သိးအလီၢ်လီၢ်”) - 34 CFR 300.518; ARSD24:05:30:14	30
တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ လၢအလၢအပဲၤ - ARSD 24:05:30:08.04	30
ကီၢ်ရ့ၣ်အတၢ်ခီဆၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိုးထီၣ်အီၤ ခီဖျိမိာ်ပာ်	31
ပုၤပုၤဃုာ်အဂၤအတၢ်ခီဆၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်	31
တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိာ် - 34 CFR 300.510; ARSD 24:05:30:08.12	32
အသီ 30 တၢ်ဘျးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ်	32
တၢ်ဘျးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ် လၢအသီ 30 အတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်- ARSD 24:05:30:08.14	33
တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်မၤကတၢၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျးလိာ် လၢတၢ်ကွဲး - ARSD 24:05:30:08.15	33
တၢ်ဂ့ၢ်ခိာ်တီၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးစးအိၣ်အသိးအဂီၢ် - ARSD 24:05:30:09.05	33
တၢ်ဆၢတံၣ် လၢခံကတၢၢ်	33
ကီၢ်ထံအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ် - 34 CFR 300.516; ARSD 24:05:30:11	34
ပီၢ်ရီၤ အဘူးအလဲတဖၣ် - 34 CFR 300.517; ARSD 24:05:30:11.01	34
တၢ်ယုထံၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတံၣ်တဖၣ် ဆူပုၤကူၣ်လိာ်တၢ်ဖိကရူၢ် ဒီးကဃျၢၢ်တဖၣ်အအိၣ်	35
တၢ်ဆုၢ်ခီ မိာ်ပာ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်	35
တၢ်ဆုၢ်ခီမိာ်ပာ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲပုၤဒိၣ်တုာ်သးန့ၣ်ကတီၢ်	35
လိာ်မၤဖျါလၢတၢ်ကွဲးဖျါအီၤ ဒီးအခီပညီတဖၣ်	36

တၢ်ဂ့ၢ်ညိၣ်န့ၢ်

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် တၢ်ဒိသဒါ အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂီၢ်

34 CFR 300.504(a) & (b); ARSD 24:05:30:06.01

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တၢ်ဒိသဒါတဖၣ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ အလံာ်ကွဲးဒိအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၢ် လၢအမ့ၢ် ဖဲသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွဲၣ် အမိၢ်အပၢ် အစ့ၤကတၢၢ် လၢကတၢၢ်သိၣ်လိန့ၢ် တၢ်န့ၢ်တဘျီန့ၢ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤစ့ၢ်ကိးန့ၢ် လံာ်ကွဲးဒိတဘျီ ဖဲလၢ -

1. လၢတၢ်ဆၢခီအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဃုထီၣ် ခီဖျါလၢန့ၢ် လၢတၢ်သမံသမိးထံးန့ၢ်အဂီၢ်အဖီခိၣ်,
2. လၢန့တၢ်ဃုထီၣ်အဖီခိၣ်,
3. ဖဲန့ဖဲအံၤ တၢ်ကသိၣ်အံၤသီအံၤ လၢအကျိၤအကပူၤ လၢအဆိတလဲ န့ဖဲအတၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲတဖၣ်အခါ,
4. ဖဲန့တၢ်ပတံထီၣ်အဆိကတၢၢ် လၢကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံဖျါတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၢ် **ဒ်တၢ်ဘျၢၤသဲးအိၣ်အသိး** လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ဖဲကတၢၢ်သိၣ်လိန့ၢ်အပူၤဝံၤအလီၢ်ခံ.

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ် အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ အကလံာ်ကွဲးဒိတဘျီအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကတီၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ် အဟံယဲၤသန့အပူၤန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ်န့ၢ် မ့ၢ်မန့ၤလဲၣ်.

- တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ်န့ၢ် ဟံလီၤခိၣ်တဖၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဘၣ်ဃးန့ၢ်လိာ်ခိၣ်ဆၢလိာ်သးဒီးကွဲးဒိလဲၣ်န့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါအကျိၤအကတၢၢ်တဖၣ်အကျိၤ တခါန့ၢ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟံဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲန့ဖဲအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤန့ၢ်လီၤ.
- န့မ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ် ကွဲးဒိအတၢ်ဆၢတံာ်န့ၢ်, န့အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အတၢ်ဘျီဆဲးတၢ်ဃုထီၣ်အါမၤ ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညိၣ်ပီတုၣ်ဒ်တၢ်ဘျၢၤသဲးအိၣ်အသိး (ကွၢ်ဖဲကဘျီပၤ 29) န့ၢ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟံဖျိၣ်မၤသကိး

34 CFR 300.322; ARSD 24:05:25:16

"တၢ်ဟံဖျိၣ်မၤသကိး" အခီပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်လံာ်န့ၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကဟံဖျိၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံာ် ဒီးတၢ်ထီၣ် IEP ကရူၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤဆိအံၤ လၢဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် ခီဖျါကီၢ်ရဲၣ် ဒ်သိးမိၢ်ပၢ်တဖၣ် ကသ့ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, ရဲၣ်ကျဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်အၢ်လီၤအံၤ ခံခီယၢ်ပၤကသ့အဂီၢ်လီၤ.

- မိၢ်ပၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟံဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထဲဒီး တၢ်သမံသမိးထံး, တၢ်ဟံပနီၣ်, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲ လၢအဖီအဂီၢ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အကြးအဘၣ်လၢအကလီ (FAPE) အဂီၢ်လီၤ.
- မိၢ်ပၢ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဃုထီၣ် IEP တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲအဆၢကတီၢ်တကတီၢ်လၢ လၢကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤ IEP ဒ်တၢ်လိာ်ဘၣ်အံၤအသိးန့ၢ်လီၤ.

IEP ကရူၢ်

ARSD 24:05:27:01.01

ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်တဖျၢၣ်စ့ၢ်အံၤ ကြးမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ IEP ကရူၢ် လၢကွဲးဒိအိၣ်ဒီးကွၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အံၤ ကပုၣ်ဃုာ်ဒီး ကရူၢ်ဖဲလၢလံာ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ -

- (1) ကွဲးဒိမိၢ်ပၢ်တဖၣ်,
 - (2) ကွဲးဒိကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ် ကွဲးဒိသ့တဘျီစ့ၢ်တဂၤ ဖဲကွဲးဒိအံၤ မၤလိတၢ် မ့တမ့ၢ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် မၤလိတၢ် ဖဲကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ်ခိၣ်ဃးလီၢ်ကဝီၤအခါ,
 - (3) ကွဲးဒိကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ်ဆိကွဲးဒိသ့တဘျီစ့ၢ်တဂၤ, မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ကြးမ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်, ပုၤဟ့ၣ်ကွဲးဒိကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ်ဆိ အစ့ၤကတၢၢ်တဂၤ,
 - (4) ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အပူၤခၢ်စး လၢအမ့ၢ်ပုၤလၢ - (က) ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ လၢကဟ့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် အံးထွဲကွၢ်ထွဲ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်သိၣ်လိလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤ လီၤလီၤဆိဆိ ဒ်သိးကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ ကွဲးဒိအိၣ်ဒီးကွဲးဒိတဖၣ် အတၢ်လိာ်ဘၣ်လီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်အဂီၢ်, (ခ) အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဘၣ်ဃးကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ် လံာ်ညိၣ်သိၣ်ခိၣ်, ဒီး (ဃ) အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် ဘၣ်ဃးဂါခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၢ် လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အံၤသ့ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်,
 - (5) ပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢအကျိးထံး တၢ်သိၣ်လိအတၢ်တဖျါအိၣ်ဒီးအဂီၢ်အဝီ လၢတၢ်သမံသမိးထံးအစ့ၤတဖၣ်သ့ဝဲ လၢအမ့ၢ် ကရူၢ်ဖဲလၢအဘၣ်တၢ်ဟံဖျိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ တၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤ, 2 တုၤ 6 လၢအပုၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤ,
 - (6) လၢမိၢ်ပၢ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ် အတၢ်ဆၢတံာ်အဖီခိၣ်န့ၢ်, ပုၤအဂၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ညါစဲၣ်နီၤလီၤဆိ ဘၣ်ဃးဒီးကွဲးဒိ လၢအပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအဘၣ်ထွဲ ဒ်အကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိး,
 - (7) မ့ၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၢ်, ပုၤကွဲးဒိ, ဒီး
 - (8) တၢ်ဆိတလဲအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပူၤဟံဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဖဲတဖၣ် ဒ်အဘၣ်တၢ်ဟံဖျိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ § 24:05:25:16.01 ဒီး 24:05:25:16.02.
- တၢ်ဆၢတံာ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါ ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ညိၣ်န့ၢ်ဆိ အတၢ်သ့ၣ်ညါစဲၣ်နီၤ လၢပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်လၢ အဘၣ်တၢ်ဟံဖျိၣ်ထီၣ်အီၤ ဖဲလံာ်တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤ ခီဖျါပုၤပုၤဃုာ် (မိၢ်ပၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်) လၢအကျိးမ့ၢ် ပုၤတဂၤစ့ၢ်စ့ၢ် လၢကကွၢ် IEP ကရူၢ်ဖဲအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ်

မိဂ်ပာ်အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ

34 CFR 300.9; ARSD 24:05:25:02.01, 24:05:25:02.02

"တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ" အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ နဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်လိာ်ဘၣ်အိၤခဲလၢကံၤ ဒ်သိးနကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ကွဲးပျဲထီၣ်အိၤတဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးနအၢၣ်လီၤတၢ်လိာ်လၢတၢ်ကွဲး လၢကလူၤတၢ်ကွဲး တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဂဲၤ. လၢအကျိၤအကျဲအံၤန့ၣ်, နဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပျဲအိၤအံၤ လၢနနီၢ်ကစၢ်ကျိၤ မ့တမ့ၢ် လၢနနီၢ်ကစၢ်အတၢ်ဆဲးကျိၤ အကျိၤအကျဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဂဲၤလၢ နဟ့ၣ်ပျဲအိၤအံၤ မ့ၢ်ဃုဝဲလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်နီၤလီၤ နဖိအတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်ကဘၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် ဘၣ်ဃးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါလၢတၢ်ကဟ့ၣ်နီၤလီၤအိၤ ဒီးတၢ်ကဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်အံၤ ဒီးမတၢ်တၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်မုၢ်သးမၤကလီၤ ဒီးတၢ်ပတုၢ်ကွဲးအိၤ ခိဖျိလၢန့ၣ် လၢအဆၢကတီၢ် တကတီၢ်လၢလၢ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ပတုၢ်ကွဲး တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်, တၢ်အံၤဘၣ်ထွဲထဲဒ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဂဲၤ လၢခါဆူညါတဖၣ် ဒီးတဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတၢ်ဂဲၤ လၢကဲထီၣ်တၢ်လံၤသးတဖၣ်ဘၣ်. လၢနဖိအဂီၢ်, နမ့ၢ်ပတုၢ်ကွဲးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢလံာ်တၢ်ကွဲး လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကွဲးသ့ တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ ဒီးတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲးအံၤ တလိာ်လၢ ကဘၣ်ထွဲကွဲး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢနဖိတၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့အတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါပူၤ ဘၣ်ဃးဒီး ကွဲးသ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢနဖိဒီးန့ၢ်အံၤ တချုးနပတုၢ်ကွဲးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ နီတခါဘၣ်. ဖဲနဟ့ၣ်ပျဲ လံာ်တၢ်ကွဲးပတုၢ် (တၢ်ပတုၢ်) နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲဆူကွဲးဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲးအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်ကွဲးဘၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ ဝဲဒီးပတုၢ်ကွဲး ကွဲးသ့လီၤဆီ လၢတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢနဖိဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်

34 CFR 300.300(a); 34 CFR 300.45; ARSD 24:05:25:02.01; ARSD 24:05:15:06

နကီၢ်ရဲၣ်ကွဲးအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဆီန့ၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢလံာ်တၢ်ကွဲး ဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ တချုးလၢတၢ်စးထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢနဖိအဂီၢ် ဒ်သိးကဆၢတၢ်လၢ မ့ၢ်နဖိအံၤ ကကြးဝဲဘၣ်ဝဲ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖိလၢကံၤ လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် ကွဲးသ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

1. နကီၢ်ရဲၣ်ကွဲးအံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကဒီးန့ၢ်ဘၣ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ် လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်လီၤ.
2. နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်အံၤ အခိပညီတမ့ၢ်ဝဲလၢ နဟ့ၣ်ပျဲ တၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့ လီၤလီၤဆီဆီ ဒီးတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢနဖိအဂီၢ်ဘၣ်.
3. နဖိအံၤ မ့ၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့တမ့ၢ် ဂုၢ်ကျဲးစးဆဲးလီၤမံၤ ဖဲဒ်ခိၣ်ကွဲး ဒီးနမ့ၢ်ဂုၢ်လိာ်လၢ နကဟ့ၣ်ပျဲ တၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ် တစံးဆၢတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်န့ၣ်, နကီၢ်ရဲၣ်ကွဲးအံၤ အမ့ၢ်တစုးကါဝဲသ့ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်သ့ၣ်ညါ ကစုးကါ IDEA တၢ်ဂုၢ်လိာ်ဘီလိာ် တၢ်ဘျီဆဲး အကျိၤအကွဲးတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်ကျဲးဘၣ်လိာ်, တၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျီသဲးအိၣ်အသိး) ဒ်သိးကဘျီဆဲး နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ လၢနဖိအဂီၢ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဟ့ၣ်ပျဲဟ့ၣ်ဒါ ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိအဂၤ လၢ IEP ကရူၢ်ပူၤအံၤ ကကဲစၢ်ကီၢ်: ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤခါစး ဖဲနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤမဲသ့ၣ်မဲသးအံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ကစၢ်ကျိၤ 34 CFR 300.29

(က) ဖဲတၢ်စုးကါအံၤ ဘၣ်ဃးဒီး ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢအအိၣ်ဒီးအဲကလံးကျိၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဆဲးဝဲစုၣ်ဝဲအခါန့ၣ်, နီၣ်ကစၢ်ကျိၤအံၤ အခိပညီမ့ၢ်ဒ်လၢလံာ်အသိးန့ၣ်လီၤ -

ကျိၤလၢညီန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စုးကါအံၤ ခိဖျိပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ်, မ့တမ့ၢ် လၢဖဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်, ကျိၤလၢညီန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စုးကါအံၤ ခိဖျိ ဖိသ့ၣ်အမိၢ်ပာ်တဖၣ်, လၢတပုၢ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအိၤအံၤ ဖဲလံာ်အဆၢ (က)(2) လၢတၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤ.

လၢတၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤလီၤလီၤဒီးဖိသ့ၣ်အဂီၢ် (ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်သမံသမိးထံဖိသ့ၣ်), ကျိၤလၢညီန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စုးကါအံၤ ခိဖျိဖိသ့ၣ် လၢဟ့ၣ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်မၤမဲသ့ၣ်မဲသးလီၤကဝီၤအပူၤ.

(ခ) လၢပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢတနီၣ်စုၣ်စုၣ် မ့တမ့ၢ် မံၤချဲတထီၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢတအိၣ်ဒီးကျိၤလၢတၢ်ကွဲးအိၤအဂီၢ်, တၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤအကျိၤအကျဲ လၢညီန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စုးကါအံၤ ခိဖျိပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်နီၣ်စုၣ်စုၣ်ခိၣ်ကျိၤ, ပုၤမံၤတထီၣ်တၢ်အလံာ်, မ့တမ့ၢ် ထးခိၣ်အတၢ်ဆဲးကျိၤဆဲးကျိၤ).

မိဂ်ပာ် အခိပညီ 34 CFR 300.30; ARSD 24:05:13:04

1. ဖိသ့ၣ်အမိၢ်ပာ်လီၤစၢၤလၢသ့ၣ်ထံ မ့တမ့ၢ် မိဂ်ပာ်ကွဲးလုၢ်ဖိ -
2. မိဂ်ပာ်ကွဲးလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိသ့ၣ် ဖဲလၢကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျီသဲးစး, တၢ်သိၣ်တၢ်သိ, မ့တမ့ၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ မ့ၢ်တၢ်လိာ်အံၤအခါ,
3. ပုၤကွဲးထွဲတၢ်ဖိ လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤအံၤ ခိဖျိကွဲးဘျီ မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲစဲၣ်တၢ်ကမီၤအံၤ လၢကကဲဖိသ့ၣ်အမိၢ်ပာ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ကမၤတၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့အတၢ်ဆၢတံာ် လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်,
4. ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢအကဲန့ၢ်ဖိသ့ၣ်မိဂ်ပာ် ဖဲလၢမိဂ်ပာ်လၢစၢၤလၢသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် မိဂ်ပာ်ကွဲးလုၢ်ဖိ (ပုၤဃုာ်ဒီး ဖုၣ်, မိဂ်ပာ်ပာ်ယာ်, မ့တမ့ၢ် ဘုးတၢ်အဂၤ) လၢဖိသ့ၣ်အိၣ်ဆိးဒီးအဝဲသ့ၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤတဂၤစုၣ်စုၣ် လၢအအိၣ်ဒီးမူဒ်အဖိးသဲးစး လၢဖိသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအဂီၢ်,
5. မိဂ်ပာ်ကွဲးထွဲဖိသ့ၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲဟ့ၣ်ဒါအံၤ ဒ်ကွဲးသ့လီၤဆီ တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, မ့တမ့ၢ်
6. ပုၤလီၤလီၤဆီဆီတဂၤ မ့တမ့ၢ် အါဂၤ လၢကီၢ်ဘျီဟ့ၣ်ပျဲလီၤတၢ်ကလုၢ်လၢ ကကဲမိဂ်ပာ် လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ်

4. နကီရ်ရဲကွဲအံၤ မ့ၢ်တယုထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံ လၢ IDEA တၢ်ဘျဲဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အကျိၤအကျဲတဖၣ်(ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်, တၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျဲသးစးအိၣ်အသိး) ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် အဖိသ့ၣ်မ့ၢ်ဒါလၢတၢ်ဘုထီၣ်န့ၢ်အံၤ လၢကဟံလိာ်ဟံကျဲ, ဟံပနီၣ်, ဒီးသမံသမိးထံ နဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး မိၢ်ပၢ်အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ, တၢ်သမံသမိးထံ, ဒီးတၢ်က့ၤသမံသမိးထံအဂီၢ်ဘၣ်.

ဖိသ့ၣ်အံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢ ဒီးမ့ၢ်တအိၣ်ဆိးဒီး အမိၢ်ပၢ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲကွဲအံၤ တလိာ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢမိၢ်ပၢ်အိၣ် လၢတၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ် ဒ်သိးကဆၢတၢ်ဝဲလၢ မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးက့ၣ် ဖဲလၢ -

1. ကီၢ်ရဲကွဲအံၤ ဃုထီၣ်န့ၢ်မိၢ်ပၢ်အိၣ်တၢ်လိာ်တၢ်ကျဲတသ့ ဖဲအမၤတၢ်က့ၣ်ကျဲးစးထံးဂံၢ်ထံးလၢ လၢအကြးအဘၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ,
2. မိၢ်ပၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပတုာ်ကွဲၣ်အံၤ ဒ်ကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျဲသးစးအိၣ်ဝဲအသိး, မ့တမ့ၢ်
3. ပုၤစံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဆူပုၤတၢ်ကၤစုာ်စုာ် လၢတမ့ၢ်မိၢ်ပၢ်အိၣ် လၢကမၤတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် တၢ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ် ဒီးပုၤတၢ်ကၤစုာ်စုာ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

34 CFR 300.300(b)

နကီၢ်ရဲကွဲအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီး နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ တချုးဟ့ၣ်လီၤတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ လီၤလီၤဆီဆီ ဆူန့ၣ်အိၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီအခါန့ၣ်လီၤ.

- 1) ကီၢ်ရဲကွဲအံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါ လၢအကြးအဘၣ် ဒ်သိးကဒီးန့ၢ်ဘၣ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် တချုးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖိ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအကြးအဘၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- 2) နမ့ၢ်တစံးဆၢတၢ်ဃုန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢနဖိကဒီးန့ၢ် က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ, မ့တမ့ၢ် လၢခံပတုာ်ကွဲၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးန့ၣ်, နကီၢ်ရဲကွဲအံၤ စူးကါ IDEA တၢ်ဘျဲဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ် အကျိၤအကျဲတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်, တၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျဲသးစးအိၣ်အသိး) လၢကစူးကါတၢ်စိတၢ်ကမီၤဒီးသမၤကွဲၣ် နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲတအိၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤနဖိ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲအဂီၢ် တသ့ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- 3) နမ့ၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ, လီၤတုာ်လီၤကၢ်လၢ ကစံးဆၢတၢ်ဃုထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢနဖိကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် လၢခံပတုာ်ကွဲၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး, ဒီးကီၢ်ရဲကွဲမ့ၢ်ပတုာ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖိ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲန့ၣ်, နကီၢ်ရဲကွဲအံၤ -

နမ့ၢ်ဖိသ့ၣ် အမိၢ်ပၢ်လီၤစၢၤလၢသ့ၣ်ထံ မ့တမ့ၢ် မိၢ်ပၢ်ကွၢ်လုၢ်ဖိတၢ်န့ၣ်, တၢ်ကဟံန့ၢ်ဒ်မိၢ်ပၢ်တၢ်ကအသိး ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်စိတၢ်ကမီၤဖိးသဲးစး လၢကမၤတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် လၢနဖိအဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စဲၣ်အံၤ ကမိၢ်ပၢ်တသ့ ဖဲလၢဖိသ့ၣ်အံၤ အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢ အခိၣ်ပညိ
34 CFR 300.45; ARSD 24:05:13:01

တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢ, ဒ်အဘၣ်တၢ်စူးကါအံၤ ဖဲ IDEA အပူၤအံၤ အခိၣ်ပညိမ့ၢ်ဝဲ ဖိသ့ၣ်လၢ -

1. ဖိသ့ၣ်လၢဘၣ်တၢ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အံၤ -
2. ဘၣ်တၢ်ဟံပနီၣ်အံၤ လၢအအိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢ လၢကီၢ်စဲၣ်တၢ်ဘျဲသးစးအဖိလၢ, မ့တမ့ၢ်
3. ဖဲဒိၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ် တၢ်အိၣ်မ့ၢ်ဆိးပၤ ခၢ်စးကရၢ အတၢ်ထံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိလၢ.

လၢတမ့ၢ် - တၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢအံၤ တပုၤဃုာ်ဒီး ဖိသ့ၣ်လၢတၢ်ကွၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အံၤ လၢအအိၣ်ဒီး မိၢ်ပၢ်လၢအကျိၤလုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်တၢ် လၢအခိၣ်ပညိတုၤထီၣ်ဘးဒီး မိၢ်ပၢ်န့ၣ်လီၤ.

မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ် အခိၣ်ပညိ
34 CFR 300.519; ARSD 24:05:30:15

ကီၢ်ရဲကွဲတဘျီစုာ်စုာ်အံၤ ကြးဒီးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ် လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤမ့ၢ်ဒါလၢမိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်လၢ ဖိသ့ၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိသဒါအံၤ ဖဲအမိၢ်ပၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံအိၣ်အခိၣ်ပညိ ဖဲ § 24:05:13:04

အသိးအံၤ တၢ်ဟံပနီၣ်အံၤတသ့, ဒီးဖဲလၢတၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါ အကြးအဘၣ်ဝဲအလီၢ်ခံန့ၣ်, ကီၢ်ရဲကွဲအံၤ ဃုထီၣ်ဟံလိာ်ဟံကျဲမိၢ်ပၢ်တသ့ဝဲအခါ မ့တမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်အံၤ မ့ၢ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတၢ်ဒိသဒါအဖိလၢ မ့တမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်အံၤ

မ့ၢ်ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲအံၤ ဒ်အဘၣ်တၢ်ဟံအိၣ်အခိၣ်ပညိဖဲ McKinney-Vento တၢ်မၤစၢၤ ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်သဲးစး တၢ်နီၤဖး 725(6), ဒ်အဘၣ်တၢ်ဘျီဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၢ်အံၤ ဖဲလၢယန့ၢ်အံၤရံၤ 1 သီ, 2009 အခါန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ရဲကွဲအတၢ်ဆၢတၢ်အကျိၤအကျဲ လၢဖိသ့ၣ်အံၤ လိာ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလိာ်ဘၣ်မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ကဘၣ်ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အံၤလီၤ -

(1) တၢ်ဟံပနီၣ် ပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢကီၢ်ရဲကွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပတီၢ် လၢအအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ဒါ လၢတၢ်ဆၢခိၣ်ကွၢ်ဖိတဖၣ် လၢအလိာ်ဘၣ် မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်,

(2) တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်မၤလိာ်တၢ်ကတီၢ်တၢ်သိၣ်လိ ဖဲနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤ လၢတၢ်ကဆၢတၢ်ဝဲလၢ ဖိသ့ၣ်အံၤ လိာ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် တလိာ်ဘၣ် မိၢ်ပၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသ့ၣ်, ဒီး

(3) တၢ်ဒီးအိၣ်ထီၣ် တၢ်ဆၢခိၣ်အကျိၤအကျဲ ဖဲကီၢ်ရဲကွဲအပၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်မဟံၣ်ဒါ

- (a) တလှိုင်သုတ်ခါပတ် တာ်လိပ်ဘဉ်လၢ ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်မိ ပဒိၣ်တာ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အကြးအဘဉ်လၢအကလီ (FAPE) မ့ၢ်လၢ အလီၤတူၢ်လီၤကၢ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤသ့တဖၣ် ဆူန့ၣ်ဖိၣ်အဂီၢ်, **ဒီး**
- (b) တာ်တလိပ်ဘဉ်အီၤလၢ ကအိၣ်ဒီး ပုၤနီၢ်တဂၤစၢ်စၢ်တာ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့အတာ်ရဲၣ်တာ်ကျဲ (IEP) တာ်အိၣ်ဖိၣ် မ့တမ့ၢ် ဒီးအိၣ်ထီၣ် IEP လၢန့ၣ်မိအဂီၢ် ဒ်သိးကဆၢတာ် တာ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤလၢတအဘဉ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်ဘဉ်.

န့ၣ်ပတၢ်ကွဲၣ်န့ၣ်တာ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢလံာ်တာ်ကွဲး ဖဲဖိဒီးန့ၣ်တာ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤလၢအဘဉ်ထွဲ အဆိကတၢ်ဂံၢ်အလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်န့ၣ် တာ်ကွဲးဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီ ဒ်အဘဉ်တာ်ဟ့ၣ်ပျဲထီၣ်အီၤ ဖဲ တာ်ကွဲးဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီအခိၣ်တီၢ်အဖီလၢအသိး, ဒီးကဘဉ်ပတၢ် တာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤလၢန့ၣ်မိအဂီၢ် ဖဲတာ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တာ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါဆီဂံၢ်အလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

တာ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢ တာ်က့ၤသမံသမိးထံအဂီၢ်

34 CFR 300.300(c) ဒီး (d); ARSD 24:05:25:06.01

န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ တချုးတာ်က့ၤသမံသမိးထံန့ၣ်မိ မ့တမ့ၢ်ဖဲလၢန့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဒီးမၤနီၣ်မၤမၤဝဲသ့လၢ -

- 1. တာ်အံၤလိပ်ဘဉ်ဝဲ အပတီၢ်အါမး လၢကဒီးန့ၣ်ဘဉ် န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢတာ်က့ၤသမံသမိးထံန့ၣ်မိဂီၢ်, **ဒီး**
- 2. န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲတာ်စံးဆၢအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတာ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်န့ၣ်, န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ တလှိုင်သုတ်ခါပတ် အဖီသ့တာ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ဒီးမူဒါအဂၢၤတဖၣ် လၢ IDEA တာ်နီၤဖး (ခ) အခိၣ်လၢအမ့ၢ်တမၤ တာ်က့ၤသမံသမိးထံ ဖဲန့ၣ်ဂီၢ်အါအခါန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ပၤမၤစၢၤ တာ်မၤနီၣ်မၤမၤ အတာ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါ လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘဉ် န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတာ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်အဂီၢ် လၢတာ်ကဟ့ၣ်လီၤ ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ် လၢအဆိကတၢ်တဘျီ, လၢကက့ၤသမံသမိးထံ, ဒီးလၢကဃုသ့ၣ်ညါဟံၣ်ဖျါ ဖိသ့ၣ်အိၣ်လၢပဒိၣ်အတာ်ဒီသဒါအဖီလၢတဖၣ် လၢတာ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တာ်မၤနီၣ်မၤမၤအံၤ ကဘဉ်ပံၣ်ဃုာ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ် အတာ်က့ၤစးထံးဂံၢ်ထံးဘါ အတာ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢတာ်အိၣ်သးလၢလၢာ်တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ -

- 1. တာ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလီၤတာ်လီၤဆဲး လၢတာ်ကိး မ့တမ့ၢ် တာ်က့ၤစးထံးဂံၢ်ထံးဘါ ဒီးတာ်ကိးလီၤတဲစိအစၢတဖၣ်,
- 2. တာ်ပရၢပစၢၢ်လၢတာ်ဆၢန့ၣ်န့ၣ်အလံာ်ကွဲးဒိ ဒီးတာ်စံးဆၢလၢတာ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အီၤ တခါလၢလၢ, **ဒီး**
- 3. တာ်ဟဲးဆူန့ၣ်ဟ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တာ်မၤလီၢ် အတာ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါလီၤတာ်လီၤဆဲးတဖၣ် ဒီးတာ်ဟဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအစၢတဖၣ်.

တာ်ဟ့ၣ်ပျဲအဂၢၤအတာ်လိပ်ဘဉ်တဖၣ်

34 CFR 300.300(d); ARSD 24:05:25:02.03

န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တာ်တလိပ်ဘဉ်အီၤ တချုးလၢ ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ -

- 1. ကွဲၣ်ကဒါက့ၤ တာ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢ အအိၣ်ဟံၣ် ဒ်န့ၣ်အတာ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တာ်က့ၤသမံသမိးထံအသိး, **မ့တမ့ၢ်**
- 2. ဟ့ၣ်န့ၣ်မိတာ်ဒီးစဲး မ့တမ့ၢ် တာ်သမံသမိးထံ လၢအဘဉ်တာ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ ကွဲၣ်ဖဲလၢက မ့တမ့ၢ်လၢ တာ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤတာ်လိပ်ဘဉ်အီၤ လၢမိၢ်ပာ်ခဲလၢကအအိၣ် တချုးတာ်ဟ့ၣ်လီၤ တာ်ဒီးစဲး မ့တမ့ၢ် တာ်သမံသမိးထံအခါ.

န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ စူးကါန့ၣ်တာ်ဂ့ၢ်လီၢ်လၢကဟ့ၣ်ပျဲ တာ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢ IDEA အဖီလၢ ဒ်သိးကဂ့ၢ်လီၢ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လၢ တာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ, တာ်န့ၣ်ဘျုး မ့တမ့ၢ် တာ်ဟူးတာ်ဂဲၤအဂၢၤတခါလၢလၢတသ့ဝဲဒၣ် မ့တမ့ၢ်ဘဉ်လၢ တာ်အံၤတာ်လိပ်ဘဉ်အီၤ လၢ IDEA တာ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်ဆဲးလီၤန့ၣ်န့ၣ်မၤလၢ ပုၤနီၢ်တဂၤပၤကွဲၣ် လၢန့ၣ်ကစၢ်စ့ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်သိၣ်လိန့ၣ်လံာ်လၢဟံၣ်, ဒီးန့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ တာ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတာ်သမံသမိးထံ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ် တာ်က့ၤသမံသမိးထံန့ၣ်မိအဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကစံးဆၢ တာ်ဃုထီၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်တာ်ဟ့ၣ်ပျဲအခါန့ၣ်, န့ၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ စူးကါ IDEA တာ်ဘျီဆဲး တာ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘျီလီၢ်အကျဲအကွဲတဖၣ် (ဒ်အမ့ၢ် - တာ်ကျဲဘဉ်လီၢ်, တာ်စံးညိၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တာ်ဘျီသဲးအိၣ်အသိး) လၢကစူးကါတာ်စိတာ်ကမိးဒီးသမၤကွဲၣ် န့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲတအိၣ်အဂီၢ် တသ့ဝဲဘဉ်. လၢတာ်အိၣ်သးတဖၣ်အံၤအဖီလၢန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ တာ်တလိပ်ဘဉ်အီၤလၢ ကဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးန့ၣ်အတာ်ကြးတာ်ဘဉ် လၢကဒီးန့ၣ်ဘဉ် တာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢတကွဲၣ်ဒိၣ်ဆဲးတာ်တဖၣ် (တာ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤ လၢတာ်ဒီးန့ၣ်အီၤသ့ ခိဖျိဖိသ့ၣ်အိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်

ဖဲနီၣ်တၢ်ကၢၤတၢ်လၢၤအမိၣ်ပၢ်ဒုးထီၣ်အီၤအပူၤ၊ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ SD တၢ်ဘျၢသဲးစးအဖီခိၣ်န့ၣ်၊ ကိၣ်ဖိလၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤလံာ်လၢဟံၣ်အံၤ တၢ်ပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဘၣ်ဃး တၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤလၢတၢ်ကွၢ်ဒိၣ်ဆံးတၢ်တဖၣ်ဘၣ်) န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ

34 CFR 300.503; 34 CFR 300.505; 34 CFR 300.304; ARSD 24:05:30:04

အစၢၤကတၢၢ် ယဲၣ်သီ တချုးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်လၢကစးထီၣ် မ့တမ့ၢ် ဆိတလဲ တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံၣ်လီၤဟံၣ်ကျဲ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖဲ FAPE ဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်သးလၢ တၢ်ကမၤတၢ်ဆိတလဲအံၤ တချုးယဲၣ်သီအတၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤန့ၣ်ဒီး, နကဘၣ်ပတုာ်ကွံာ် တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ 5 သီအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိအံၤ ကဘၣ် -

1. ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ရဲၣ်ကျဲၤဝဲ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢကမၤအီၤ,
2. တဲန့ၢ်ပၢ်လၢ ဘၣ်မနုၤယိနကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ ရဲၣ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်,
3. ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံအကျိၤအကွၢ်, တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်, တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါ တခါစုာ်စုာ် လၢနကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်စူးကါအီၤ လၢကဆၢတံာ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်,
4. ဒုးပၣ်ဃုာ် လံာ်တၢ်ကွဲးဖျါ လၢနအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသဒါ လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် အတၢ်ဒိသဒါ လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖဲလၢ,
5. တဲဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်လီၤလၢနယုထံၣ်န့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါတဖၣ် ဖဲလၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲလၢ တၢ်ကတံာ်ကတိၤဟံၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အီၤအံၤ တမ့ၢ်တၢ်ဆုၢ်ခိၣ် ထံးထီၣ်ဘိ လၢတၢ်သမံသမိးထံအဂီၢ်အခါ,
6. ဒုးပၣ်ဃုာ် တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤ လၢဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ် ဒ်သိးကမၤစၢၤန့ၣ်လၢ ကန့ၢ်ပၢ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဂီၢ်,
7. ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဃုထၢအဂၤတခါလၢလၢ လၢနဖဲ IEP ကရူၢ် ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအီၤ ဒီးဘၣ်မနုၤအပိၤလၢ တၢ်ဃုထၢတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်အီၤ,
8. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်သးအဂၤတဖၣ် အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်စူးကါအီၤ ဖဲအတၢ်ဆၢတံာ်လၢ ကမၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မ့တမ့ၢ် ကဂ့ၢ်လိာ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ်, ဒီး
9. နကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ မ့ၢ်ရဲၣ်ကျဲၤဝဲလၢ ကမၤတၢ်သမံသမိးထံန့ၣ်, ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်သမံသမိးထံအကျိၤအကွၢ်တခါလၢလၢ လၢနကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်ကျဲၤလၢကမၤဝဲ.

တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိအံၤ ကဘၣ် မ့ၢ်-

1. ဘၣ်တၢ်ကွဲးဟံၣ်အီၤ လၢကျိၢ်လၢတၢ်န့ၢ်ပၢ်အီၤညါ, ဒီး
2. ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢ နနီၢ်ကစၢ်ကျိၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအကျိၤအကျဲအဂၤ မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်အံၤတညါလၢတၢ်ကမၤအီၤအခါ.

နနီၢ်ကစၢ်ကျိၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ အကျိၤအကျဲအဂၤအံၤ မ့တမ့ၢ်ကျိၢ်လၢတၢ်ကွဲးအီၤန့ၣ်, နကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်ကဘၣ် ကဘၣ်မၤတၢ်အပတီၢ်တဖၣ် ဒ်သိးကမၤလီၤတံာ်ဝဲလၢ -

1. တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ ဘၣ်တၢ်ကျိးထံန့ၢ်န့ၣ်လၢထံးခိၣ် မ့တမ့ၢ် အကျိၤအကျဲအဂၤတဖၣ် လၢနနီၢ်ကစၢ်ကျိၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအကျိၤအကျဲအဂၤ,
2. နသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်အကျိၤ, ဒီး
3. လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအိၣ်ဝဲလၢ နီၣ်ဂံၢ် 1 ဒီး 2 အံၤတၢ်မၤတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘိးအီၤန့ၣ်လီၤ.

နယုထၢလၢ ကဒီးန့ၢ် တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိတဖၣ်, တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒိသဒါအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ခိဖျါအံၤလဲးထီၣ်န့ၢ်လံာ်ပရၢအတၢ်ဆဲးကျိး (အံၤမ့ၢ်လ), ဖဲတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့အခါ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. နကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်ကမၤလီၤတံာ် နတၢ်ဘၣ်သးဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ခိဖျါလၢ အံၤလဲးထီၣ်န့ၢ် လံာ်ပရၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်သမံသမိးထံ လၢအသဘျူ

34 CFR 300.502; ARSD 24:05:30:03

နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နဖိ **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘျးဟ့ၣ်လဲအီၤ ဖဲနမ့ၢ်တသးလီၤပလိာ်ဒီး တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ ခိဖျိကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

IEE အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်သမံသမိးထံ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ခိဖျိ ပုၤသမံသမိးတၢ်ဖိ လၢအိၣ်ဒီးအကံၢ်အစီ လၢအတဘၣ်တၢ်ဒီးလဲအီၤ ခိဖျိကီၢ်ရၣ်က့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဘျးဟ့ၣ်လဲ အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲခဲလၢကံၢ် လၢတၢ်သမံသမိးထံအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် မၤလီၤတံၢ်လၢ တၢ်သမံသမိးထံအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢနတဘၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲ လၢအလီၤပလိာ်သးဒီး **IDEA** အတၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ဃုထီၣ် **IEE** န့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကသံကွၢ်န့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ဘၣ်မနုၤဃိ နဂ့ၢ်လိာ်က့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤဃိလၢနဂ့ၢ်လိာ်အီၤလဲၣ်န့ၣ် တလိၣ်နတဲန့ၢ်ပၢ်အီၤဘၣ်.

ဖဲနမ့ၢ်ဃုထီၣ် **IEE** အခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ် ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဒီးန့ၣ် **IEE** သ့အလီၢ် ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အကြးအဘၣ်နီၣ်ထီၣ် လၢ **IEE** တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲလၢ **IEE** အံၤတၢ်မၤအီၤလၢ ပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲအခါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ် နီၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သမံသမိးထံအဂီၢ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သမံသမိးထံအလီၢ်အကျဲ ဒီးပုၤသမံသမိးတၢ်ဖိ အကံၢ်အစီတဖၣ်အံၤ ကဘၣ်ဒ်သိးလိာ်သးဒီး နီၣ်ထီၣ်လၢ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်စူးကျိၤအီၤ ဖဲအမၤတၢ်သမံသမိးထံအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအခါန့ၣ်လီၤ. လၢနီၣ်ထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢထးအမံၤညါန့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ဆုၢ်န့ၣ်အါထီၣ် တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဒီးန့ၣ် **IEE** အဂီၢ်တသ့ဝဲဘၣ်.

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ် **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆိုးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျူသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ဒ်သိးကမၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံအံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် **IEE** လၢနဃုထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤအံၤ တလူၤပိာ်မၤထွဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အနီၣ်ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်မ့ၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျူသဲးစးအိၣ်အသိး လၢကဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်မူဒါခိၣ် အတၢ်ဆၢတံၢ်လၢခံကတၢ် မ့မ့ၢ်လၢက့ၢ်အတၢ်သမံသမိးထံအံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ **IEE** အဂီၢ်ဘၣ်ဆၣ် ပဒိၣ်တဟ့ၣ်အဘျးအလဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ နဖိ **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲ ထဲတဘျီဇိၤ ဖဲကီၢ်ရၣ်က့ၢ် မၤတၢ်သမံသမိးထံနဖိ တဘျီလၢလၢအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤကီၢ်ရၣ်က့ၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်သမံသမိးထံလၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ လၢနီၢ်ကစၢ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲအခါန့ၣ်, **IEP** ကရူၢ်အံၤ **ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး** **IEE** တခါလၢလၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံအဂၤတဖၣ် လၢနဟ့ၣ်နီၤလီၤအီၤ လၢအလူၤပိာ်မၤထွဲ ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်နီၣ်ထီၣ် လၢ **IEE** တဖၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံၢ် တခါလၢလၢ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤနဖိ **FAPE** အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

IEE အစၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ခိဖျိပုၤပၣ်ဃုာ်တဂၤလၢလၢ ဒ်တၢ်အုၣ်သးအသိးသ့ဝဲ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျူသဲးစးအိၣ်အသိး ဘၣ်ဃးဒီးနဖိအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိန့ၣ်မူဒါခိၣ် မ့ၢ်ဃုထီၣ် **IEE** ဒ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အသိး ဖဲတၢ်ဆိုးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျူသဲးစးအိၣ်အသိးန့ၣ်, တၢ်သမံသမိးထံအဘျးအလဲအံၤ ပဒိၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

1. ကဘဉ်လူဟ်မၤထွဲ နတၢ်ဃုထီၣ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ကဒါကျါ နဖိအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်စဲၤခဲ လၢတၢ်တလိၣ်ဘဉ်အီၤ ဒီးတချး IEP အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တခါလၢလၢ, တၢ်ဘျါဆဲးအဆၢကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး (ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဟ်ပနီၣ်, တၢ်သမံသမိးထံ, တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ အတၢ်ဟ်လီၢ်ဟ်ကျါ, တၢ်ဒုးလူဟ်မၤထွဲတၢ်သ့တၢ်သ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ FAPE), ဒီး
2. ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကယံာ်န့ၣ် 45 သီ လၢကလူဟ်မၤထွဲအီၤ ဖဲတၢ်ဃုထီၣ်အံၤ ဘဉ်တၢ်မၤအီၤဝဲအလီၢ်ခဲ.

နတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်အံၤ ပဉ်ဃုဒီး -

1. တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘဉ်တၢ်စဲၤဆၢ လၢကီၢ်ရၣ်ကွၢ် ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဃုထီၣ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ် လၢတၢ်ကတဲန့ၣ်ပၢ် ဒီးတၢ်ကျိးထံ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်အဂီၢ်.
2. တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒ်သိးကဃုထီၣ်လၢ ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါ အလံာ်ကွဲးဒိ လၢအပဉ်ဃုဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ ဖဲတၢ်လီၤတၢ်လီၤကၢ်လၢ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ လံာ်ကွဲးဒိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ကဒိသဒါန့ၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤ လၢနကစူးကါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်အဂီၢ်, ဒီး
3. တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဟ့ၣ်ပျဲန့ၣ်ပၢ်ခၢ်စးလၢ ကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်.

ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဆိကမိၣ်ဝဲလၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီးနဖိ ဖဲလၢကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ တၢ်တဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢ နတအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤအခါ.

ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘဉ်ပၤယာ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါ ဘဉ်ဒီးပုၤပဉ်ဃုတဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘဉ်, ထၢဖျိၣ်, ပၤယာ် မ့တမ့ၢ် စူးကါ တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလံာ် (လၢတဘဉ်ဃုဒီး တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤခိဖျါ န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖိ လၢတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤအီၤ) ပဉ်ဃုဒီး ပုၤပဉ်ဃုအမံၤ, မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီလၢ တၢ်ဟ့ၣ်အီၤခွဲးယာ်လၢကဒီးန့ၣ်ဘဉ်ဝဲ ဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢ ပုၤပဉ်ဃုလၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤတဂၤအံၤ ကစူးကါတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ် မ့တမ့ၢ် နပုၤကွဲးလၢအကြးအဘဉ်အံၤ ဃုထီၣ်ဝဲလၢ ကသမံသမိး တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးအတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတခါလၢလၢ မ့ၢ်ပဉ်ဃု တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢကွဲးအါန့ၣ်တဂၤအဂီၢ်အခါန့ၣ်, မိၢ်ပၢ်တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကသမံသမိး ဒီးကွၢ်ထံကွၢ်ဆးထံဒၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢအဘဉ်ထွဲဒီး အဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢအဘဉ်ထွဲဒီး အဖိန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဃုထီၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါအကလုာ် အမံၤကွဲးရဲၣ် ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျါလၢ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အီၤ ပၤယာ်အီၤ, မ့တမ့ၢ် စူးကါအီၤ ခိဖျါကီၢ်ရၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလံာ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤအဘျးအလဲ လၢအဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါအလံာ်ကွဲးဒိတဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲ ဖဲလၢတၢ်အဘျးအလဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်တြီဃာ်န့ၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤလၢ တၢ်ကကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ရၣ်ကွၢ်အံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် တဃုအဘျးအလဲလၢ ကဃုကွၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုမၤန့ၣ် က့ၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ)အဖီလံာ်န့ၣ်လီၤ.

- (c) တအိၣ်လၢတၢ်ကစူးကါအီၤ လၢတၢ်ပညိၣ်အဂၤတခါလၢလၢ. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် လၢအအိၣ်ဖဲ ခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိၣ်စိမိၤကွဲး လၢအဘဉ်တၢ်ဒီးလဲအီၤ ဒ်ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သး အစၢဒ်ကွဲးတဂၤအသိးအံၤ မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါ တဖၣ် ဒီးပဉ်ဃုတၢ်နီၤဖးဝဲဒုအဖီလံာ်,
4. ကွဲးလၢအသးန့ၣ်အိၣ် 18 န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖီခိၣ် မ့တမ့ၢ် ကွဲးလၢအထီၣ် တီၤထီၣ်ကွဲးဖျိၣ်စိမိၤကွဲးအတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢအ -
 - a) ဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဘဉ်တၢ်ပၤယာ်အီၤ ခိဖျါကသံသ့ရၣ်, ကသံသ့ရၣ်ကူၤစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ် တၢ်ဆါ, သးဂ့ၢ်ဝဲကသံသ့ရၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤစဲၣ်န့ၣ် လၢတၢ်ဟ်ပနီၣ်အီၤအဂၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤစဲၣ်န့ၣ်အပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ လၢအမၤတၢ်ဖိ အကီၢ်စိတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်အပုၤ မ့တမ့ၢ် မၤစၢၤတၢ်ဖိ ပုၤစဲၣ်န့ၣ်အပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘဉ် အပုၤ,
 - b) ဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ, ပၤယာ်အီၤ မ့တမ့ၢ် စူးကါအီၤ ထံဒၣ်ဖဲလၢ တၢ်ဘျးစဲလိာ်သးဒီး တၢ်ကူၤစါယါဘျါကွဲး, ဒီး
 - c) ဘဉ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ ထံဒၣ်ဆူပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် လၢအဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကူၤစါယါဘျါအအိၣ်. လၢအခိပညိၣ်အတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်, "တၢ်ကူၤစါယါဘျါ"အံၤ တပဉ်ဃုဒီး တၢ်ကူၤစါယါဘျါ အတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမီၤလၢအဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါ အတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိတဖၣ် ဖဲခၢ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိၣ်စိမိၤကွဲး, ဒီး
5. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အီၤ ခိဖျါ တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိၣ်စိမိၤကွဲး ဖဲပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အံၤ တမ့ၢ်လၢကွဲးလၢအထီၣ်ကွဲး ဝဲအလီၢ်ခဲ ဒီးလၢအတဘဉ်ထွဲလိာ်သး လီၤလီၤ ဒီးပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အတၢ်ထီၣ်ကွဲး ဒ်ကွဲးတဂၤအသိး, ဒီး
6. အမးတဖၣ် ဖဲလိာ်တၢ်မၤလိလၢ တံၤသကးဟ့ၣ်အမးတဖၣ် တချးလၢအဝဲသ့ၣ် ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အီၤ ဒီးမၤနီၣ်မၤဃါအီၤ ခိဖျါကွဲးသရၣ်.
7. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးညါတဖၣ် လၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၣ်ဘဉ်အီၤ ခိဖျါ တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျိၣ်စိမိၤကွဲး ဖဲပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အံၤ တမ့ၢ်လၢကွဲးလၢအထီၣ်ကွဲး ဝဲအလီၢ်ခဲ ဒီးလၢအတဘဉ်ထွဲလိာ်သး လီၤလီၤ ဒီးပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အတၢ်ထီၣ်ကွဲး ဒ်ကွဲးတဂၤအသိး, ဒီး
8. အမးတဖၣ် ဖဲလိာ်တၢ်မၤလိလၢ တံၤသကးဟ့ၣ်အမးတဖၣ် တချးလၢအဝဲသ့ၣ် ဘဉ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အီၤ ဒီးမၤနီၣ်မၤဃါအီၤ ခိဖျါကွဲးသရၣ်.

ဖဲတၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်ပျဲအီၤ ခီဖျါ FERPA မ့တမ့ၢ် IDEA အခါန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်အီၤ တချးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤအီၤဒီးပုၤအဂၢၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လၢ IDEA အဖီလၢန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤတၢ်တလိၣ်ဘၣ်အီၤ တချးတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့အံၤ ဆူခၢၣ်စးကရၢ လၢအပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါတဖၣ် လၢအထၢဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် စူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ, လၢတပၣ်ဘၣ်ဒီး -

1. နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ, မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်အီၤ တချးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့အံၤ တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤအီၤဆူ ခၢၣ်စးကရၢလၢအပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါတဖၣ် ဝဲဒါဒါခိၣ်တဖၣ် လၢအဟ့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ် ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ **တၢ်ဆုၤခီအတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အခိၣ်အခါ**, ဒီး
2. နဖဲမ့ၢ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ် ကလဲၤထီၣ် နီၢ်တဂၤပၤကိၣ်န့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဒီးန့ၢ်အီၤ တချးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ ဘၣ်ဃးဒီးနဖဲ တခါလၢလၢအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဆူမုၢ်ဒါခိၣ်တဖၣ် လၢနဖဲပဒိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ဖဲနဖဲအကိၣ်အိၣ်တၢ်အလီၢ် ဒီးမုၢ်ဒါခိၣ်တဖၣ် ဖဲနဖဲအိၣ်ဆိးတၢ်အလီၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်တဖၣ် အဘၣ်စၢၤအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ တချးလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ

1. ဆူကိၣ်အပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါအဂၢၤတဖၣ် ပုၤဘၣ်ဒီးကိၣ်သရၣ်တဖၣ် ဖဲနကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အပုၤ လၢကိၣ်ဆၢတံၢ်န့ၢ်အီၤလၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်သးစၢၤဆၢ လၢအဖိးသဲစး. တၢ်အံၤပုၤဘၣ်ဒီး ပုၤအၢၣ်လီၤအီၤလီၤမၤတၢ်တဖၣ်, ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ဖိတဖၣ်, ပုၤမုၢ်သးမၤကလီၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ပုၤပုၤဘၣ်အဂၢၤတဖၣ် လၢကိၣ်မၤပုၤလၢတၢ်ချၢ ကမၤစၢၤ တၢ်ကရၢကရိၣ်အတၢ်တံၤစၢၤမၤစၢၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ် ဖဲအတူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
2. ဆူပုၤဘၣ်မုၢ်ဒါတဖၣ် လၢကိၣ်အဂၢၤ, ကိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, မ့တမ့ၢ် တီၤထီၣ်ကိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ဖျိၣ်စိမိၤကိၣ် ဖဲလၢနဖဲဃုဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ် ပညိၣ်ဟံၣ်လၢကဆဲးလီၤမံၤ, မ့တမ့ၢ် ဖဲနဖဲဆဲးလီၤဟံၣ်မံၤအလီၢ် ဖဲလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ပညိၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးနဖဲအတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆုၤခီ, ဖဲအမ့ၢ်တူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်အခါ (လီၤဆီဒိၣ်တၢ်, ဖဲတန့ၣ်တဘျီတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါမိၢ်ပၤတဖၣ်လၢ ကိၣ်အံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ကွဲးနီၢ်ကွဲးဃါတဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးကဟံၣ်ကွဲးအဖီလၢ, မ့တမ့ၢ် ကိၣ်ကရၢစၢၤထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢအကြးအဘၣ် ဒ်သိးကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ န့ၣ် မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ် ဖဲနလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး အလီၢ်ခံကတၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအီၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်အီၤ ခီဖျါလၢန့ၣ် မ့တမ့ၢ် နပုၤကိၣ်ဖိလၢအကြးအဘၣ်အခါ).
3. ဆူပုၤခၢၣ်စးလၢတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤအီၤတဖၣ် လၢကီၢ်အမဲရကၤ ပုၤသမံသမိးစုစရိခိၣ်ကျၢၤ, ကီၢ်အမဲရကၤ ပီၢ်ရိခိၣ်ကျၢၤ, ကီၢ်အမဲရကၤ ကူၣ်သ့န့ၣ်ရဲၣ်, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ် ဒီးလီၢ်ကဝီၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အပုၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် **South Dakota** ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ် အဖီခိၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢအံၤ တၢ်ကမၤအီၤ လၢအဘူးစဲလိၣ်သးဒီး တၢ်သမံသမိးစုစရိ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် လၢကီၢ်စၢၤဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ် ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤ, မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲ ကီၢ်စၢၤဖျိၣ် တၢ်ဘျၢသဲစးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိၣ်သဘျၢတဖၣ်အံၤ ကဟံၣ်ဖျါအထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ ဆူတၢ်ကရၢကရိၣ်သဘျၢလၢတၢ်ချၢတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မုၢ်ဒါအီၤ ခီဖျါအဝဲသ့ၣ် ဒ်အဝဲသ့ၣ်အပုၤခၢၣ်စး န့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤတဖၣ်လၢ ကမၤတၢ်သမံသမိးအကံၢ်အစီ မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိးထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ မ့တမ့ၢ် တၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲ အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ လၢအခၢၣ်စး ဖဲအမ့ၢ်တူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိၣ်ဘၣ်လၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.
4. လၢအဘူးစဲလိၣ်သးဒီး ကျိၣ်စုတၢ်မၤစၢၤ လၢနဖဲပတံထီၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် လၢနဖဲဒီးန့ၢ်ဘၣ်အီၤ, ဖဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ လၢတၢ်ပညိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သိးကဆၢတံၢ် တၢ်ကြးတၢ်ဘၣ် လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်, ကဆၢတံၢ်တၢ်မၤစၢၤအဘူးအလဲ, ကဆၢတံၢ် တၢ်မၤစၢၤအတၢ်အိၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲ တၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒီးတၢ်အိၣ်သး လၢတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်.

5. ဆူကီစံခွဲဒီးလီကဝီပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤန့ၢ်စီန့ၢ်ကမီၤတဖၣ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ ဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ လီၤလီၤဆီဆီ လၢတၢ်ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအံၤ ခိဖျါကီၢ်စ့ၣ်တၢ်ကျဲၤသဲးစး လၢအဘဉ်ထွဲဒီး ဖိသဉ်တၢ်တီၢ်တြၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢ ကမၤစၢၤကွဲၤဖိလၢ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ကွဲးတဖၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤ တချုးကွီၢ်ဘျီၣ်မၤတၢ်ဆၢတံၢ်အခါ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်အဖီခိၣ်.
6. ဆူတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် လၢအမၤတၢ်ဃုသုၣ်ညမၤလိ လၢကွဲၤအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢကွဲၤအခါစး ဒ်သိးက - (က) ဒုးအိၣ်ထီၣ်, မၤဂၢၢ်မၤကျဲၤ, မ့တမ့ၢ် ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဒီးစဲးလၢတၢ်တယၢ်ဆိဟံၣ်တဖၣ်, (ခ) ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ ကွဲၤဖိအတၢ်မၤစၢၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် (ဂ) မၤဂ့ၤထီၣ် တၢ်သိလိန့ၢ်လိ ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်အခါ.
7. ဆူတၢ်ကရၢကရိလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ် ဒ်သိးကမၤအတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်.
8. ဆူဒုးအိၣ်ဖဲလၢန့ၢ်ဖိအံၤ မ့မ့ၢ်ကွဲၤဖိလၢအကြးအဘဉ်အခါ ဖဲန့ၢ်ပုၤကွဲၤဖိလၢအကြးအဘဉ်အံၤ မ့ၢ်ဒီးပုၤဒီးသန့ၤသးလၢန့ၢ် လၢ IRS တၢ်ခိတၢ်သွဲ အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
9. လၢကလူၤပိာ်မၤထွဲ စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်အတၢ်န့ၢ်လီၤ မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်စ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ် လၢအဖိးသဲးစး ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်အခါ.
10. ဆူပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢအကြးအဘဉ်တဖၣ် လၢအဘျးစဲလိာ်သးဒီး ဆူၣ်ချု ဒီးတၢ်ပုၤဖျးဒီးတၢ်ဘဉ်ယိာ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူ ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်အဖီခိၣ်.
11. လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါအံၤ ခိဖျါကီၢ် ဒ် "လံာ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ" ဖဲလၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်လိာ်ဘဉ်လၢအကြးအဘဉ်တဖၣ်အခါ.
12. ဆူခါစးကရၢ သဲးပုၤမၤတၢ်ဖိ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စ့ၣ် မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဖိသဉ် အတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤခါစးကရၢ မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုၣ်တၢ်ကရၢကရိ အပုၤခါစး လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်စီဟ့ၣ်ကမီၤအံၤ လၢကဒီးန့ၢ်ဘဉ် ကွဲၤဖိအသဲးစးတၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဖဲလၢခါစးကရၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါလၢအဖိးသဲးစး ဒ်ကီၢ်စ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကလုာ်ဒုၣ်တၢ်ကျဲၤသဲးစးအိၣ်ဝဲအသိး, လၢတၢ်ကွဲၤထွဲ ဒီးတၢ်ဒိသဒါ ကွဲၤဖိလၢတၢ်ဟံၣ်လီၢ်ဟံၣ်ကျဲၤအံၤ ဖဲတၢ်ကွဲၤလုာ်ဒိၣ်ထီၣ်အလီၢ်.
13. ဆူတၢ်သူတၢ်ဖျးန့ၢ်ရဲၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် ဒီးတၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ အပုၤခါစးလၢတၢ်ဟ့ၣ်စီဟ့ၣ်ကမီၤအံၤ လၢကမၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ အတၢ်အံးထွဲကွဲၤထွဲ, တၢ်သမံသမိးထံတဖၣ်, ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ထီၣ်တၢ်ဒွဲး အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢအဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်စီဟ့ၣ်ကမီၤအံၤ လၢ **Richard B. Russell** ထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤ ကွဲၤမုၢ်ဆိးခါတၢ်အိၣ်သဲးစး မ့တမ့ၢ် **1966** ဖိသဉ်တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါ သဲးစးအဖီလံာ် လၢတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အဖီလံာ်.

တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ခါစးကရၢ လၢအဒီးန့ၢ်ဘဉ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ လၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ခါစးကရၢ မ့တမ့ၢ် ဖျါစီမိၤကွဲၤအဂၤတဖျါအိၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤဆူညါ လၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ခါစးကရၢအခါစးသ့ဝဲ လၢတၢ်အိၣ်ဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ် န့ၢ်ပုၤကွဲၤဖိလၢအကြးအဘဉ် အတၢ်ကွဲးဟ့ၣ်ပျဲဆိ ဖဲလၢ **IDEA** မ့တမ့ၢ် **FERPA** တၢ်အိၣ်သးတဖၣ် လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါအဂီၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဒီး မိာ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤ တုၤထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဘးအခါ ဒီးဖဲလၢတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ ခါစးကရၢအံၤ မ့ၢ်ဘိးဘဉ်သ့ညါ တၢ်လိာ်ဘဉ်သ့တဖၣ်အံၤ ဆူပုၤပဉ်ဃုာ်လၢ ဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ (PII)

ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၤအံၤ ကဘဉ်ဒိသဒါ **PII** အတၢ်ခူသ့ၣ် ဖဲတၢ်ထာ်ဖျိာ်, တၢ်ပၤဃာ် ဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤအပတီၢ်တဖၣ်အခါန့ၢ်လီၤ.

1. ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဂၤ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွဲၤအံၤ ကဘဉ်စးထီၣ်ဟံးန့ၢ်မူဒါ လၢကမၤလီၤတံာ် တၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံၣ်ဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့တခါလၢအဂီၢ်လီၤ.

2. ပုလဲအထောက်အပံ့ မှတ်တမ်း စူးကဲတင်ပြတင်ကျိုးလဲ အဟိတဖျိုးထိပ်နှိမ်ကစားသုအံ့ ကဘဉ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်သိပ်လိ မှတ်တမ်း တၢ်န့ၣ်ကျဲ ဘဉ်ဃးဒီး ကိၢ်စဉ်သန့တဖၣ် ဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ် ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ဟံးန့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲ အဟိတဖျိုးထိပ်နှိမ်ကစားသု လဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) ဒီး FERPA အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.
3. လၢကမၤတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်, ကိၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ပၤဃာ် ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် လၢအအိၣ်လၢကိၢ်ရဲၣ်ပုၤ လၢအဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲ အဟိတဖျိုးထိပ်နှိမ်ကစားသုတဖၣ် အမံၤ ဒီးလိၢ်လၢတဖၣ် အတၢ်ကွဲးရဲၣ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.
4. ကိၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် ဖဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲ အဟိတဖျိုးထိပ်နှိမ်ကစားသု လၢဘဉ်တၢ်ထီၣ်အိၣ်, ပၤဃာ်အိၣ် မှတ်တမ်း စူးကဲအိၣ် လၢတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်တလိပ်ဘဉ်အိၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ် အတၢ်တိၤစၢၤမၤစၢၤ လၢန့ၣ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.
5. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလဲတၢ်တလိပ်ဘဉ်အိၣ်လၢဘဉ်န့ၣ် တၢ်ကဘဉ်မၤဟးဂီၤကွၢ်အိၣ် ဖဲန့ၣ်ထီၣ်အခါ သန့က့ တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတစၢ်သး လၢအမ့ၢ် န့ဖိအမံၤ, လိၢ်အိၣ်ဆိးထံး, လိၢ်တဲစိနီၣ်ဂံၢ်, အနီၣ်ကစၢ်တီၤတဖၣ်, တၢ်ထီၣ်ကွဲးအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်, တၢ်ထီၣ်တီၤတဖၣ်, ဒီးတီၤပတီၢ် လၢအမၤလၢပွဲၤဝဲအံၤ ဘဉ်သ့ၣ်သ့ၣ် တၢ်ကပၤဃာ်အိၣ် လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ် အတၢ်ဟံးပနီၣ်ဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

လၢ 1974 ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်ဃးတဖၣ် ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်သဲစး (34 CFR 99.5(a)) အတၢ်သိပ်တၢ်သီအဖီလၢန့ၣ်, နတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ် ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ဆုၢ်ခိအိၣ်ဆူ ကိၢ်ဖိအအိၣ် ဖဲအသးန့ၣ်အိၣ် 18 န့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ကိၢ်ဖိလၢ အသးန့ၣ်အိၣ် 18 န့ၣ် မှတ်တမ်း ဆူအဖီခိန့ၣ် ဘဉ်တၢ်ဟံးပနီၣ်အိၣ်ဒ်အမ့ၢ် "ကိၢ်ဖိလၢအကြးအဘဉ်" လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဒိပ်တုၢ်အသးန့ၣ် (ကိၢ်ဖိလၢအသးန့ၣ်ပုၤထီၣ် 18 န့ၣ်)

ဖဲနတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအံၤ ဘဉ်တၢ်ဆုၢ်ခိအိၣ်ဆူ ကိၢ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးပုၤဒိပ်တုၢ်အသးန့ၣ်အခါန့ၣ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ် ဘဉ်ဃးဒီး တၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဘဉ်ဆုၢ်ခိအိၣ်ဆူ ကိၢ်ဖိအအိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်သန့က့, ကိၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ဒီးကိၢ်ဖိ လၢတၢ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါတခါလၢလၢ လၢတၢ်လိပ်ဘဉ်အိၣ် လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢန့ၣ်လီၤ. (ကွၢ်ဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီ "တၢ်ဆုၢ်ခိမိၢ်ပၢတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်တဖၣ် ဖဲပုၤဒိပ်တုၢ်အသးန့ၣ်ကတီၢ်" အဖီလၢ ဖဲကဘျးပၤ 38 တက့ၢ်)

တၢ်ဘျီဘဉ်က့ၤ တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ် ဖဲမိၢ်ပၢဃုထီၣ်အခါ

34 CFR 300.618-621; ARSD 24:05:29:04

နမ့ၢ်န့ၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဘဉ်ဃးဒီးန့ဖိအံၤ မ့ၢ်တလီၤတံၢ်လီၤဆဲး, ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤကမၤ မှတ်တမ်း လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်ခူသ့ၣ် မှတ်တမ်း န့ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်အဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်, နဃုထီၣ်လၢ ကိၢ်ရဲၣ်ကိၢ် ကမၤဘဉ်က့ၤ မှတ်တမ်း ထုးထီၣ်ကွၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ (ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်ဘျီဘဉ်က့ၤတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ) သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဆၢတံၢ်ဝဲလၢ ကဘျီဘဉ် မှတ်တမ်း ထုးထီၣ်ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်တက့ၢ်အကြးအဘဉ်အတီၢ်ပူၤ ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘဉ် နတၢ်ဃုထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. ကိၢ်ရဲၣ်အံၤဆၢတံၢ်ဝဲလၢ ကဂ့ၢ်လိာ် တၢ်ဘျီဘဉ်က့ၤ မှတ်တမ်း တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်, အကဘဉ်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် ဘဉ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်လိာ် ဒီးဟ့ၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖးန့ၣ် ဘဉ်ဃးနတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်လၢ ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်ဃးတဖၣ် ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်သဲစး (FERPA) အတၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဃုထီၣ်အဖီခိန့ၣ်, ကိၢ်ရဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် FERPA တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်သိးနကသမၤကွၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဖဲန့ဖိတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါပူၤ လၢနန့ၣ်အိၣ်လၢ တလီၤတံၢ်လီၤဆဲး, ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤကမၤ မှတ်တမ်း လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် နီၣ်ကစၢ်တၢ်ခူသ့ၣ် မှတ်တမ်း န့ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်အဂၤတဖၣ်အခါကသ့အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ် လၢကသမၤကွၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဖဲတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါပူၤတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ကဘဉ်မၤအိၣ် ဒ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ် လၢ FERPA အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ကွၢ်ဘဉ်ကွၢ်သ့ၣ်ဃးတဖၣ် ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်သဲစး (FERPA)

အစုကတော်နဲ့၊ ကီရ်ရ်ကို အ FERPA တံစံညီဒိကန အတံဖံးတံမအကျါအကွံတဖံအံ၊ ကဘုဟံလီန၊ တံလံလံတဖံအံနံလီ -

1. ဖဲလကီရ်ကိုဒီးနံဘု တံယုထီဝံအလီခံနံ၊ တံစံညီဒိကနအံ၊ တံကဘုမအံ၊ လအသီ 30 အတံပု၊ ဒီးန၊ မုတမု နပုကီဖဲလအကြံးအဘုအံ၊ တံကဘုဘိဘုသုညါဆီအံယံသီ ဘုသးတံစံညီဒိကနအ မုနံမုသီ၊ တံလီတံကျါဒီးတံဆကတံနံလီ.
2. တံစံညီဒိကနအံ ဘုသုညါ တံကမအံ၊ ခီဖျိ ပုတဂဏုစုစု ပုသုဒီး ကီရ်ကိုအပုဘုမုဘုဒါ လအအံဒီး တံသးစံဆါလံလီ လအတံစံညီဒိကနအစါအဂီ၊
3. န၊ မုတမု နပုကီဖဲလအကြံးဝဲဘုဝဲအံ၊ တံကဘုဟံလီတံခွဲတံယံ လအပုပု၊ ဒီးထဲသီးတုသီး လကဟံဖျါထီ တံအုသးလအဘုထွဲဒီး တံဂုကီလအဘုတံဟံဖျါထီအံ၊ ဒီးတံမအံ၊ မုတမု တံကဲခါစးနံအံ၊ ခီဖျိပုတဂဏုစုစု လနယုထအံ၊ လနနီကစံဟံအဘုအလဲ၊ ပုသုဒီး ပီရီသုဝဲ၊
4. ကီရ်ကိုအံ၊ ကဘုမအတံဆါတံ လံလံတံကွဲး ဖဲတံစံညီဒိကနကတံဝံအလီခံ အသီ 30 အတံပု၊ ဒီး
5. ကီရ်ကိုအတံဆါတံအံ၊ ကဘုဒီးသနုထီသး ထဲဒုတံအုသးလအဘုတံဟံဖျါထီအံ၊ ဖဲတံစံညီဒိကနအဖီခံ ဒီးကဘုပုသု တံအုသးအတံကွဲးဖျိ ဒီးတံဂုခိသုတဖံ လအတံဆါတံအဂီလီ.

ဒ်တံစံညီဒိကနအစါအံဝဲအသီးနံ၊ ကီရ်ကိုအံ၊ မုဆါတံဝဲလံ တံဂုတံကျါအံဘု ဒီးတလုသုခါပတံ နဖဲအနီကစံတံဘုတံဘါဘုဆု မုတအံလီတုလံအံနံ၊ နအံဒီးတံခွဲတံယံလံ ကမတံဟံဖျါထီတံဂုတံကျါ လအတံကွဲးနံကွဲးယါအပုနံလီ. ဘုဆုသနုကွဲး ဒ်တံစံညီဒိကန အစါအံဝဲအသီးနံ၊ နကီရ်ကိုအံ၊ မုဆါတံဝဲလံ တံဂုတံကျါလအဖဲအလံတြံပုအံ၊ မုတလီတံလီဆဲးဘုနံ၊ အဝဲသုကဘုထုးကွံ တံဂုတံကျါ ဒီးဘိဘုသုညါနံ လံလံတံကွဲးနံလီ.

တံဆါတံခါလံလံ လအဘုတံဟံလီအံဖဲ နဖဲအတံကွဲးနံကွဲးယါအပုအံ၊ တံကဘုပုယံအံ၊ ခီဖျိကီရ်ကို ဒ်နဖဲအတံကွဲးနံကွဲးယါတံခါအသီးနံလီ. တံဂုလံဘိလံအတံကွဲးနံကွဲးယါ ဘုသးဒီးနဖဲအံ၊ ကီရ်ကိုမုဟံလီအံဆု ပုပုသုတဂဏုလံလံနံ၊ တံဆါတံစုကီ တံကဘုဟံလီအံ၊ ဆုပုဘုသုအံနံလီ.

**တံဆါဒီးတံဖံးတံမ၊ လအဒီးလူပံမထွဲတံသံတံသီ ဒီးတံစံညီပီတုအတံစိတံကမီတဖံ
ဒီးတံဆါဒီးတံကွဲးနံကွဲးယါတဖံ**

34 CFR 300.535(a) ဒီး (b); ARSD 24:05:26:15

ကီရ်ကိုအံ၊ ဟံဖျါထီ တံမကမုကီရ်ကိုမုလအဘုတံမအံ၊ ခီဖျိကီရ်ကိုအံဒီးကွဲးကွဲး ဆုပုနံနီကမီလအကြံးအဘုအံ သုဝဲနံလီ. တံဂုတံကျါဖဲ IDEA အပုအံ၊ တံတြီဘု ကီရ်ကိုအံဒီးလူပံမထွဲ တံသံတံသီ ဒီးတံစံညီပီတုအတံစိတံကမီတဖံ လကမလအပုအံဒါတဖံ လကစုးကီကီစါဖျိ ဒီးကီရ်ကိုဘုသုစး လအတံမကမုသုစး လအဘုတံမအံ၊ ခီဖျိသုလအအံဒီးကွဲးကွဲးအဖီခံဘုနံလီ.

ကီရ်ကိုအံ၊ ဟံဖျါထီ တံမကမုသုစး လအဘုတံမအံ၊ ခီဖျိကီရ်ကိုအံဒီးကွဲးကွဲးအံ၊ ကဘုဟံလီ ဖဲသုတံကွဲးဘုသုလီဆီ ဒီးတံဖျိသုးတံသံတံသီ အတံကွဲးနံကွဲးယါတဖံ လအဘုတံဟံသုဟံသးအံ၊ ခီဖျိပုနံနီကမီလအကြံးအဘု လအတံတံဖျါထီ တံမကမုသုစးဆုအံ ဘုဆု ထဲဒုလအဘုတံဟံပုအံ၊ ခီဖျိ FERPA နံလီ.

မိပံအတံပုထီဖဲတဖံကို ဖဲနီတဂပုကီတဖံ

ဖဲသုတဖံလံ အဘုတံဒီးထီအံကို ဖဲနီတဂပုကီတဖံ ခီဖျိအမိပံတဖံ ဖဲ FAPE တအံဒီးတံဘုသုအံ
34 CFR 300.504(a) ဒီး (b); ARSD 24:05:30:06.01

2. ဖဲတချူးနဖိပတုတ်တင်ထီဉ်ပဒိဉ်ကိအခါ၊ ကိရ်ရုဉ်ကိဟ့ဉ်လီၤနၤ တၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါဆိ ဘၣ်ဃးအတၢ်ဆၢန့ၣ်လၢ ကသမံသမိးထံနဖိ ဒီးပုဉ်ဃာ်တၢ်ကွဲးဖျါ ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးထံအတၢ်ပညိဉ် ဘၣ်ဆၣ် နတမၤချူးမၤဒးနဖိ လၢတၢ်သမံသမိးထံ လၢအကြးအဘၣ် ဒီးအိဉ်ဒီးအဂီၢ်အဝိ ဒီဖျါကိရ်ရုဉ်ကိ, မ့တမ့ၢ်

3. ဖဲတၢ်စံဉ်ညိဉ်ဒိဉ်ကန့ဉ်ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကိရ်ဘျီဉ် မၤတၢ်စံဉ်ညိဉ်ပိတု အတၢ်ဃုထံဉ်သ့ဉ်ညါလၢ နမၤတၢ်အံၤတကြးတဘၣ်အခါ ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, တၢ်ဟ့ဉ်က့ၤအဘူးအလဲအံၤ တၢ်တကြးမၤစၢၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်အီၤလၢနတၢ်လီၤတုဉ်လီၤကၢ် လၢကဟ့ဉ်လီၤတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါ လၢတၢ်လိဉ်ဘၣ်အံၤ ဆူကိရ်ရုဉ်ကိအအိဉ် ဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်သးတလီၤပလိာ် ဒီးနတၢ်တံာ်ဟံလၢ ကဆဲးလီၤနၤနဖိမံၤ ဖဲနီၢ်တဂၤပၤကိအဂီၢ်, ဖဲလၢ -

- 1. ကိတြီဃာ်နၤလၢနကဟ့ဉ်လီၤ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါအခါ,
- 2. တၢ်တဟ့ဉ်လီၤနၤ South Dakota မိၢ်ပၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအက့ၢ် အတၢ်ဒီသဒါတဖၣ် လၢအကဒုးသ့ဉ်ညါနၤဘၣ်ဃး နမ့န့ဒါလၢ ကဟ့ဉ်လီၤတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါဆူကိရ်ရုဉ်ကိအခါ, မ့တမ့ၢ်
- 3. နတၢ်လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါ အတၢ်လိဉ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီဉ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး နဖိနီၢ်ခိသ့ဝဲအခါ.

လၢန့ဉ်အမံၤညါ, ဖဲတၢ်စံဉ်ညိဉ်ဒိဉ်ကန့ဉ်ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကိရ်ဘျီဉ်အတၢ်ဆၢတၢ်အဖီခိဉ်န့ဉ်, တၢ်ဟ့ဉ်က့ၤအဘူးအလဲအံၤ ဘၣ်သ့ဉ်ညါ တၢ်တဘၣ်မၤစၢၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ်လိာ်အီၤ လၢနတၢ်လီၤတုဉ်လီၤကၢ်လၢ ကလူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါအတၢ်လိဉ်ဘၣ်တဖၣ်အသိ, ဖဲလၢ -

- 1. နကွဲးလံာ်ဖးလံာ်တဘၣ် မ့တမ့ၢ် ကွဲးအဲကလံးကျိဉ်တဘၣ်အခါ, မ့တမ့ၢ်
- 2. နတၢ်လူၤဟံမၤထွဲ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ဉ်ညါ အတၢ်လိဉ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤ ကဲထီဉ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး နဖိသးတၢ်တူၢ်ဘၣ် လၢအနုးသ့ဝဲအခါ.

တၢ် သိဉ်ဃီဉ်သီဃီဉ် ကိဖိလၢအိဉ်ဒီးက့ကွဲဉ်တဖၣ်

တၢ် သိဉ်ဃီဉ်သီဃီဉ် ကိဖိလၢအိဉ်ဒီးက့ကွဲဉ်တဖၣ်

တၢ်န့ၢ်စံးန့ၢ်ကမိၤညိဉ်န့ၢ် 34 CFR 300.530(a)-(d); ARSD 24:05:26:02.02; ARSD 24:05:26:02.01

ဖဲနဖိလၢအိဉ်ဒီးက့ကွဲဉ်အံၤ မ့ၢ်လုာ်သ့ဉ်ခါပတၢ် ကိဖိတၢ်ပၤဆၢရဲဉ်ကျဲၤ အတၢ်သိဉ်တၢ်သီအခါန့ဉ်, ကိအပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါအံၤ ထးထီဉ်ကွဲးနဖိ ဖဲအတၢ်ပျဲထီဉ်ကိအလီၢ် ဆူကတီၢ်ဘၣ်စၢၤတၢ်ကူဉ်ဘၣ်ကူဉ်သ့အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် (IAES) မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢအဂၤတတီၢ်, မ့တမ့ၢ် ပတၢ်ဃာ်နဖိလၢတၢ်ထီဉ်ကိအဂီၢ်တပယုာ်ဃီ လၢတအါန့ၢ် အသိ 10, ဒိတၢ်ဂ့ၢ်ဟံထွဲထီဉ်အခံတဖၣ်အံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ကိဖိတၢ်အိဉ်ဒီးက့ကွဲဉ်တဖၣ်အသိန့ဉ်လီၤ. လၢတၢ်မၤကမ့ဉ်တၢ်လီၤလီၤဆိဆိအဂီၢ်န့ဉ်, တၢ်တုဉ်ကွဲးအါထီဉ်တၢ်ထီဉ်ကိ လၢအသိ 10 တပယုာ်ဃီ ဖဲကိတၢ်သိဉ်လိန့ဉ်တန့ဉ်ဃီအတီၢ်ပူၤအံၤ ကဲထီဉ်သးသ့ဝဲ ဖဲလၢတၢ်ပတုဉ်ကွဲးအံၤ တဒုးကဲထီဉ် တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲ (ကွၢ်ဖဲ တၢ်သိဉ်ဃီဉ်သီဃီဉ် လၢအဆိတလဲတၢ်ပျဲထီဉ်ကိ လၢလၢာ်) အခါန့ဉ်လီၤ.

လၢတၢ်ပတုဉ်တၢ်ထီဉ်ကိ အါန့ၢ် အသိ 10 ဖဲကိတၢ်သိဉ်လိန့ဉ် တန့ဉ်ဃီအတီၢ်ပူၤ လၢတဒုးကဲထီဉ် တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲအဂီၢ်န့ဉ်, ကိအပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးလိာ်သး ဒီးဖဲသ့ဉ်ကိသရဲဉ်အစ့ၤကတၢ်တဂၤအံၤ ကဘၣ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ကလိဉ်ဘၣ် တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤထဲလဲဉ် လၢကဒုးသဒုးဘၣ်ကိဖိလၢ ကဟံဖိဉ်မၤသကိးတၢ်ဖဲ တၢ်ကူဉ်ဘၣ်ကူဉ်သ့ညိဉ်န့ၢ်လံာ်ညိဉ်သိဉ်ဒိဉ်အပူၤ ဖဲအထီဉ်ကိဖဲတၢ်လီၢ်အဂၤတတီၢ်ဒုဉ်လံာ်, ဒီးဒိသိးကလဲထီဉ်လဲၤထီ တုၤထီဉ်ဘးဆူ တၢ်ပညိဉ်ဖိတၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံပနီဉ်ဃာ်အံၤ ဖဲဖိသ့ဉ် IEP အသိန့ဉ်လီၤ. ကိရ်ရုဉ်ကိအံၤ ကဘၣ်ဟ့ဉ်လီၤနဖိလၢ တၢ်တံစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆၢတံာ်ဟံအံၤ ဒီဖျါကိအပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးလၢဖိသ့ဉ်ကိသရဲဉ်အစ့ၤကတၢ် တဂၤန့ဉ်လီၤ.

ဖဲနဖိလုာ်သ့ဉ်ခါပတၢ် ကိဖိတၢ်ပၤဆၢရဲဉ်ကျဲၤတၢ်သိဉ်တၢ်သီအခါ လၢတၢ်ကဆၢတံာ် တၢ်ပျဲဒုးထီဉ်ကိအတၢ်ဆိတလဲအံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်တကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးနဖိအဂီၢ်, ကိအပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါအံၤ ကဟံသ့ဉ်ဟံသးတၢ်အိဉ်သးလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် လၢသဲစးတၢ်ဂ့ၢ်တခါဘၣ်တခါအဖီခိဉ် သ့ဝဲန့ဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆၢတံာ်လၢ တၢ်အိဉ်သးတခါဘၣ်တခါအဖီခိဉ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သိဉ်ဃီဉ်သီဃီဉ်လၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲဒုးထီဉ်ကိအံၤ အကြးအဘၣ် မ့တမ့ၢ် တကြးတဘၣ်အခါန့ဉ်, တၢ်အိဉ်သးတဖၣ် ဒိအမ့ၢ် နဖိတၢ်သိဉ်ဃီဉ်သီဃီဉ်လၢအပူၤကွဲး, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကန့ၢ်ပၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ဟံထွဲထီဉ်အခံတဖၣ်, တၢ်ဟံဖျါထီဉ် တၢ်ပိၤယၢ်လီၤသး, ဒီးတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ဉ်လီၤနဖိ တချူးလၢအလုာ်သ့ဉ်ခါပတၢ် ကိတၢ်ပၤဆၢရဲဉ်ကျဲၤအတၢ်သိဉ်တၢ်သီအံၤ ကဲထီဉ်တၢ်အိဉ်သးလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ် လၢတၢ်ကဟံသ့ဉ်ဟံသးအံၤ ဒီဖျါကိအပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါသ့ဝဲန့ဉ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်ဃီသီဃီဃီလၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲထီၣ်ကွဲ

34 CFR 300.536, 34 CFR 300.530(h) ARSD 24:05:26:02.01; 34 CFR 300.530(h)

တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲန့ၣ်ဖိလၢ အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်ဟံးလီၢ်ဟံးကျဲ လၢကတီၢ်ခဲအံၤၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆိတလဲဟံးလီၢ်ဟံးကျဲ ဖဲလၢ -

1. တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲအံၤ အါန့ၢ်ဒီး အသီ 10 တပယုၣ်ဃီ, မ့တမ့ၢ်
2. န့ဖိအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲ ပိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲအါဘျီ လၢအဒုးကဲထီၣ် အလုၢ်အလုၢ်အဒိတခါ မ့ၢ်လၢ -
 - a. တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲပိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ် ခဲလၢဟံးပိၣ်အံၤ အါန့ၢ် အသီ 10 ဖဲကွဲတၢ်သိၣ်ဃီန့ၣ်တန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ,
 - b. န့ဖိအတၢ်သကဲၣ်ပဝးအံၤ လီၤပလီၢ်သးဒိၣ်မး ဒီးအတၢ်သကဲၣ်ပဝးလၢတချုးတၢ်ကဲထီၣ်သး လၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲပိၣ်ထွဲထီၣ်အခဲတဖၣ်, ဒီး
 - c. တၢ်အိၣ်သးအဂၤဆူညါတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲ တဘျီလုၢ်လၢအဆၢကတီၢ်အယုၣ်, တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲဖိခဲလၢဟံးပိၣ်, ဒီးတၢ်ထုးထီၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီ အတၢ်ဆၢကတီၢ်တကွီၢ်ဘူးလီၢ်သးတဖၣ်.

ကီၢ်ရၣ်ကွဲအံၤ ကဆၢတဲာ်ဝဲလၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲအလုၢ်အလုၢ်အဒိအံၤ ဒုးကဲထီၣ် မ့တမ့ၢ် တဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆိတလဲဟံးလီၢ်ဟံးကျဲ ဒီးသန့ထီၣ်သးလၢ သဲစးတၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကီၢ်ရၣ်ကွဲ မ့ၢ်ဆၢတဲာ်လၢ ကထုးထီၣ်ကွဲန့ၣ် မ့ၢ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢအကဲထီၣ် တၢ်ဆိတလဲဟံးလီၢ်ဟံးကျဲအါန့ၢ်, ကီၢ်ရၣ်ကွဲအံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်တန့ၣ်ဃီ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အတၢ်ဒီသဒါ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢတဲာ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲ မ့ၢ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်တၢ်ဆိတလဲဟံးလီၢ်ဟံးကျဲန့ၣ် ဒုးကဲထီၣ် တၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျီသဲစးအိၣ်အသိး ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်အပူၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

IEP ကရူၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိအံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအံၤ ဒ်သိးကမၤ တၢ်အိၣ်ဖျိလၢအဆၢတဲာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိ တချုးတၢ်မၤ တၢ်သိၣ်ဃီသီဃီဃီလၢအဆိတလဲ တၢ်ပျဲထီၣ်ကွဲ လၢန့ဖိအဂီၢ်အါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိလၢအဆၢတဲာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိဒီးတၢ်အစၢလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်

34 CFR 300.530; ARSD 24:05:26:09.03; 34 CFR 300.531; 24:05:26:09.02 CFR 300.32

ဖဲတၢ်ဆၢတဲာ်လၢကဆိတလဲ တၢ်ဟံးလီၢ်ဟံးကျဲန့ၣ် မ့ၢ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ကွဲတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီဝဲ ကွဲထီၣ်အသီ 10 အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, န့ဖိ IEP ကရူၢ် (ဒ်အဘၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်ဟံးအံၤ ခီဖျိ န့ၣ် ဒီးန့ၣ်ကီၢ်ရၣ်ကွဲ) အံၤ ကဘၣ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအဘၣ်ထွဲ ဖဲန့ဖိအလံာ်တြၢ်ပူၤခဲလၢဟံး, ပုၣ်ဃုာ်ဒီး အ (I), ကွဲသရဲၣ်တၢ်ဃီထံသမံသမိးတခါလၢလၢ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲ တခါလၢလၢ လၢန့ဟ့ၣ်လီၤအံၤ လၢတၢ်ဆၢတဲာ်အဂီၢ်,

1. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ဃီထံအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ်သး မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲ လီၤလီၤ ဒီးအါအါဂီၢ်ဂီၢ် ခီဖျိန့ဖိအတၢ်က့ကွဲတခါ, မ့တမ့ၢ်
2. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ဃီထံအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ်သး ခီဖျိကီၢ်ရၣ်ကွဲအတၢ်လီၤတုၤလီၤကၢ်လီၤလီၤ လၢကမၤလၢပဲၤ န့ဖိ IEP အခါ.

န့ဖိ IEP ကရူၢ်အံၤ မ့ၢ်ဆၢတဲာ်ဝဲလၢ (1) မ့တမ့ၢ် (2) လၢထးအံၤ မ့ၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးန့ၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျိထီၣ် တၢ်ဆၢတဲာ် လၢန့ဖိအိၣ်ဒီးက့ကွဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျိထီၣ် န့ဖိအတၢ်က့ကွဲန့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရၣ်ကွဲအံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပတီၢ်တဖၣ် တကတီၢ်ဃီ ဒ်သိးကဘျီဆဲ တၢ်တလၢတပျဲတဖၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ. ဆူညါန့ၣ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ်,

1. မၤ တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ် သကဲၣ်ပဝးလၢအဘျုးအိၣ် (FBA), မ့တမ့ၢ်လၢ ကီၢ်ရၣ်ကွဲအံၤ မၤတုၤလံ FBA, ဒီးမၤလၢထီၣ်ပွဲထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲဃုာ်သကဲၣ်ပဝးအတၢ်တီၢ်ကျဲ (BIP) လၢန့ဖိဂီၢ်အခါ, မ့တမ့ၢ်
2. BIP အံၤတၢ်မ့ၢ်ဒုးထီၣ်တုၤလံအံၤန့ၣ်, ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး BIP ဒီးလဲလိာ်က့ၤအံၤ ဒ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤအသိး ဒ်သိးကဘျီဆဲ သကဲၣ်ပဝး, ဒီး
3. ဒ်တၢ်ဟံးဖျိထီၣ်အံၤ ဖဲ "တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆိဆိတဖၣ်" ကဲထီၣ်သးအခါ (ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်စုကဝဲတဖၣ်, ကသံၣ်မူၤဘျိးတဖၣ်, နီၢ်ဒိတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢအနးတဖၣ်)န့ၣ်, န့ဖိအံၤတၢ်ကဘၣ်က့ၤပျဲထီၣ်ကွဲ ဖဲတၢ်လီၢ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ်လၢ န့ၣ် ဒီးကီၢ်ရၣ်ကွဲအံၤ အၢၣ်လီၤတုၤလံ တၢ်ဆိတလဲဟံးလီၢ်ဟံးကျဲ ဒ်တၢ်လဲလိာ်န့ဖိ BIP အသိး.

ဝံသးစူတီဂ်နီ - နဖိအံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ ဒ်ကိဖိလၢကိပူၤတၢ်လၢလၢအသး ဒီးကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲ IEP ဆူညါ ဘၣ်ဆၣ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တအိၣ်ဝဲဖဲတၢ်လီၤတတိဃီဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်တဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ် နဖိအတၢ်က့ၣ်ကွဲၣ်ဘၣ်ဒီး, နဖိအံၤ တၢ်ကဘၣ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အီၤ လၢအကျဲၤကပူၤဒ်သးသးအပူၤ ဒီးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကိၢ် ဒ်သးဒီးဖိသ့ၣ်လၢတအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် (ဖဲလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤနဖိ) န့ၢ်လီၤ. တၢ်ထုးထီၣ်ကွဲၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆီတလဲဟ်လီၤဟ်ကျဲၤအယိၣ်န့ၢ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ် -

1. မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ နဖိဒီးန့ၢ်ဘၣ် FBA ဒီးသကံာ်ပဝး အတၢ်န့ၢ်လီၤကျဲၤယူၤအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအကြးအဘၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဒ်သးကဘျါဆ့ၣ် သကံာ်ပဝးအတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ဒ်သးတၢ်အံၤသုတကဲထီၣ်သးဆူညါတဘျီအဂီၢ်,
2. ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ နဖိအအိၣ် ဒ်သးကမၤလီၤတံၢ်လၢ အကဟ်ဖျါမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဆူညါ ဖဲတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ညိၣ်န့ၢ်အပူၤ ဖဲလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအဂၤဒၣ်လဲာ်, ဒီးဒ်သးကအိၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီ လၢကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤအီၤ ဖဲ နဖိ IEP အပူၤ, ဒီး
3. ဆၢတံာ်ဝဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဆူနဖိအဂီၢ်.

တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီ ဒီးတၢ်အစၢၤလၢကဲထီၣ်သးသ့တဖၣ်
34 CFR 300.530(g); 34 CFR 300.531; ARSD 24:05:26:09.02

ဖဲလၢ အတၢ်သကံာ်ပဝးအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံာ်အီၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ် နဖိအတၢ်က့ၣ်ကွဲၣ်ဒၣ်လဲာ်န့ၢ်, ကိအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ထုးထီၣ်ကွဲၣ်နဖိ ဒီးဟ်အီၤဖဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် (IAES) သ့ဝဲ လၢတအါန့ၢ် **တၢ်ထီၣ်ကိဆၢကတီၢ် 45 သီ**, ဖဲလၢနဖိ -

1. ဟဲစိာ်စုာ်ကဝဲၤဆူကိ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲၤဖဲကိ, ကိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤ,
2. လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအပူၤန့ၢ်, ပၤဃာ် မ့တမ့ၢ် စူးကါကသံၣ်မူဘျးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဆါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဟးစိာ်ဆါကသံၣ်မူဘျးလၢတၢ်တြီဃာ်အီၤ ဖဲအအိၣ်လၢကိပူၤ, မ့တမ့ၢ် ကိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဖဲကိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤ, **မ့တမ့ၢ်**
3. ဒုးဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤအဂၤနးနး ဖဲအအိၣ်လၢကိ, ကိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဖဲကိတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အပူၤ.

တချးလၢတၢ်ဆီတလဲ ဖိသ့ၣ်အတၢ်ပျဲထီၣ်ကိ ခိဖျိလၢတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အါန့ၢ်, IEP ကရူၢ်အံၤ ကဘၣ် -

1. မၤလီၤတံၢ်ဝဲလၢ နဖိဒီးန့ၢ်ဘၣ် FBA ဒီးသကံာ်ပဝး အတၢ်န့ၢ်လီၤကျဲၤယူၤအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအကြးအဘၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဒ်သးကဘျါဆ့ၣ် သကံာ်ပဝးအတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ဒ်သးတၢ်အံၤသုတကဲထီၣ်သးဆူညါတဘျီအဂီၢ်,
2. ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤဆူ နဖိအအိၣ် ဒ်သးကမၤလီၤတံၢ်လၢ အကဟ်ဖျါမၤသကိးဘၣ်တၢ်ဆူညါ ဖဲတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ညိၣ်န့ၢ်အပူၤ ဖဲလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအဂၤဒၣ်လဲာ်, ဒီးဒ်သးကအိၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီ လၢကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ်လီၤအီၤ ဖဲ နဖိ IEP အပူၤ, ဒီး
3. ဆၢတံာ်ဝဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤဆူနဖိအဂီၢ်.

တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ မ့ၢ်တဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ် နဖိအတၢ်က့ၣ်ကွဲၣ်ဘၣ်ဒီး, ဖဲလၢတၢ်သကံာ်ပဝးအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံာ်အီၤလၢ တဒုးန့ၢ်ဖျါထီၣ် နဖိအတၢ်က့ၣ်ကွဲၣ်ဘၣ်န့ၢ်, နဖိအံၤ နဖိအံၤ တၢ်ကဘၣ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အီၤ လၢအကျဲၤကပူၤဒ်သးသးအပူၤ ဒီးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တကိၢ် ဒ်သးဒီးဖိသ့ၣ်လၢတအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲၣ်တဖၣ် ဒ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢထး ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိလၢအဆၢတံာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါအဖီလၢန့ၢ်လီၤ.

လၢဆူညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢထးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်, ဝံသးစူၤကွၢ် အခိပညီဖဲလံာ်ရဲၣ်ထံးအပူၤတက့ၢ်.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် ကိၣ်ဖိလၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

34 CFR 300.532(a); ARSD 24:05:26:09.06; 34 CFR 300.532(b); ARSD 24:05:26:08.02; 34 CFR 300.532(c); ARSD 24:05:26:09.08; 34. CFR 300.533; ARSD 24:05:26:09.07

န့ၣ်တသးလီၤပလိၣ်ဒီး တၢ်ဆၢတံာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအဆၢတံာ်ဖိသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ်ဖိ လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်အဖီလၢန့ၣ်, န့ၣ်ဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ခိဖျိတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤမ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤဃာ် တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ်ဖိလၢကတီၢ်ခံအံၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢဖိသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ ဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ခိဖျိတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကစံၣ်ညီၣ်ပီတုၢ် ဒီးမၤတၢ်ဆၢတံာ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ပတံသကွၢ်ကညးအတၢ်ဃုထီၣ် လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ပတံသကွၢ်ကညးတၢ်နီၤဖးအဖီလၢ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ -

1. ဟံကျဲန့ၣ်ဖိလၢတၢ်ပျဲထီၣ်ကိၣ်အိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအလီၢ်သ့ၣ် ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ မ့ၢ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အံၤ လုၢ်သ့ၣ်ခါပတံာ် တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် န့ၣ်ဖိအတၢ်သကံာ်ပဝးအံၤ ဟံဖျိထီၣ် ဖိသ့ၣ်အတၢ်က့ၣ်အခါ, **မ့တမ့ၢ်**
2. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်လၢ တၢ်ဆိတလဲဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ်ဖိ ဆူကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် လၢအကြးအဘၣ် လၢတအါန့ၣ် ကိၣ်ထီၣ်ကတီၢ် 45 သီ, ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ မ့ၢ်ဆၢတံာ်ဝဲလၢ တၢ်ပၤဃာ် တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲန့ၣ်ဖိ လၢကတီၢ်ခံအံၤန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢဖိသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်အခါ.

ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ မၤကဒါက့ၤ တၢ်ဃုထီၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အကျိၤအကျဲသ့ၣ် လၢကမၤအါထီၣ် တၢ်ဆိတလဲအတၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲ လၢဆူညါ 45 သီ ဖဲလၢကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ မ့ၢ်န့ၣ်ဝဲလၢ န့ၣ်ဖိအံၤ ကဒးကဲထီၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢအနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်အဂၤတဖၣ်အဂီၢ်သ့ၣ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်က့ၤဟံအံၤဖဲ တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ်အံၤ လၢ IDEA တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ်အတၢ်ပတံသကွၢ်ကညးတၢ်နီၤဖးအဖီလၢ တဘျီလၢလၢန့ၣ်, န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်လၢအပၣ်ဃုဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီလိာ်အပူၤအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးလၢအဆိအချ့ လၢတကွၢ်မဲာ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟံဖျိသဃဲးအံၤ ဒ်အမ့ၢ် **တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးလၢအဆိအချ့** န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စံၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဝဲဒါဒီးအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတကွၢ်မဲာ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါလၢ ကရဲၣ်ကျဲ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးလၢအဆိအချ့ လၢအကဘၣ်ကဲထီၣ်သး ဖဲမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီလၢတၢ်ပတံထီ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်အတၢ်ဃုထီၣ်ဝဲ အသီ 20 အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ်မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဆၢတံာ် လၢကိၣ်ထီၣ် အသီ 10 အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ မ့ၢ်တအၢ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢလိာ်တၢ်ကွဲး လၢကပတုာ် တၢ်ဘျီဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိ, မ့တမ့ၢ် တအၢ်လီၤတူၢ်လိာ်လၢကစူးကါ တၢ်ကျဲဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲဘၣ်န့ၣ် -

1. တၢ်ဘျီဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိအံၤ ကဘၣ်ကဲထီၣ်သး ဖဲတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်ဝဲ နွံသီအတီၢ်ပူၤ, **ဒီး**
2. ဖဲလၢတၢ်ဒီးန့ၣ် တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးဝဲ 15 သီအတီၢ်ပူၤ တၢ်ဘျီဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အံၤမ့ၢ်တန့ၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကနၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤအံၤဆူညါန့ၣ်လီၤ.

နုၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ ပတံသကွံၣ်ကညး တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါအတၢ်ဆၢတံၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးလၢအဆိအချ့အံၤသ့ဝဲ ဒ်အကျိအကျဲ လၢနတၢ်ပတံသကွံၣ်ကညး တၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲစးအိၣ်အသိးအဂၤအတၢ်ဆၢတံၣ်တဖၣ်အသိးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်စံၣ်ညိၣ်ဒိကန့ၣ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်ဃုထီၣ်အီၤ လၢတၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ်အတၢ်ပတံသကွံၣ်ကညး IDEA တၢ်နီၤဖးအဖီလၢ် ခီဖျိ မိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ ဒီးတၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆိမ့ၢ်တအိၣ် ဒီး/မ့တမ့ၢ် နကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်မ့ၢ်တအၢ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤဘၣ်န့ၣ်, ဖိသ့ၣ်အံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ ကတီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထီၣ်အီၤပၢ်တုၤလၢ တၢ်ပတံသကွံၣ်ကညးအံၤ တၢ်ဘျၢဆဲးအီၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီသဒါတဖၣ် လၢဖိသ့ၣ်လၢတၢ်ဆၢတံၣ်န့ၣ်အီၤ လၢအတၢ်ကြးတဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်

34 CFR 300.534; ARSD 24:05:26:14

ဖိသ့ၣ်လၢအလုၢ်သ့ၣ်ခါပတံၣ် တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီဘၣ်ဆၣ် တၢ်မ့ၢ်တဆၢတံၣ်န့ၣ်ဒီးအီၤ လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အံၤ ဃုထီၣ် IDEA တၢ်ဒီသဒါတဖၣ်သ့ဝဲ ဖဲလၢကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် အၢ်လီၤဟံၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢ ဖိသ့ၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤအါထီၣ် IDEA တၢ်ဒီသဒါအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ တၢ်တယၢ်ကွံၣ်အီၤလၢ ကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢ်လၢ ဖိသ့ၣ်အံၤမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်သ့ဝဲ တချုးလၢတၢ်သကံၣ်ပဝးအံၤကဲထီၣ်သးအခါ လၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤ ဖဲလၢ -

1. နဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးန့ၣ် ဆူပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤမ့ဒါခိၣ်, တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ မ့တမ့ၢ် ကူၣ်သ့ရၣ်အအိၣ် လၢနဖိအံၤ လိာ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အခါ,
2. နဃုထီၣ်တၢ်သမံသမိးထံ လၢနဖိအဂီၢ်အခါ, မ့တမ့ၢ်
3. နဖိကူၣ်သရၣ် မ့တမ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ ပုၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ (LEA) အဂၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤလီၤဆီဆိလီၤလီၤ ဆူကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအပုၤန့ၣ်တၢ်အအိၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်မ့ဒါခိၣ်အအိၣ် ဘၣ်ဃးသကံၣ်ပဝးအဒိအတံာ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ခီဖျိန့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်တဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်ကသမံသမိးထံန့ၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် နဂ့ၢ်လိာ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ လၢနဖိကဒီးန့ၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ် မ့တမ့ၢ် နဖိအံၤ အပူၤကွံၣ် ဘၣ်တၢ်သမံသမိးထံအီၤ ဒီးဘၣ်တၢ်ဆၢတံၣ်ဝဲလၢ တမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ် လၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ်အခါန့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ တၢ်တဆိကမိၣ်လၢအကသ့ၣ်ညါဝဲလၢ နဖိအံၤမ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချုးတၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ်န့ၣ်အခါ ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်အံၤ မ့ၢ်တသ့ၣ်ညါဝဲလၢ နဖိအံၤ မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်သ့ဘၣ်န့ၣ်, IDEA တၢ်ဒီသဒါတဖၣ်အံၤ တၢ်တဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်တဖၣ်. လၢန့ၣ်အလီၢ်, တၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ်အကျိၤအကျဲၤညိၣ်န့ၣ် လၢကူၣ်ဖိလၢတအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်တဖၣ် ဒီးန့ၣ်ဝဲ လၢတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတံၣ် တၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့, တၢ်မ့ၢ်မၤတၢ်ဃုထီၣ် ခီဖျိလၢန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် လၢတၢ်ကသမံသမိးန့ၣ် ဖဲတၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ်ကတီၢ်န့ၣ်, တၢ်သမံသမိးထံအံၤ တၢ်ကဘၣ်မၤလၢပဲၤအီၤ ခီဖျိကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် လၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်သမံသမိးထံလၢအဆိအချ့ကတီၢ် ပၢ်တုၤလၢ တၢ်မၤဝဲၤက့ၤ တၢ်သမံသမိးထံတစုန့ၣ်, နဖိအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံၣ်လီၢ်ဟံၣ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဆၢတံၣ်အီၤ ခီဖျိကူၣ်ပုၤန့ၣ်စီန့ၣ်ကမီၤတဖၣ် လၢအပုၤဃုဒီး တၢ်ပတံၣ်ကွံၣ်အီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ထုးထီၣ်ကွံၣ်အီၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢတၢ်သမံသမိးထံလၢဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ခီဖျိကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ခီဖျိန့ၣ်အဖီ, နဖိအံၤလၢခဲကတၢ် တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံၣ်အီၤဒ်အမ့ၢ် ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ကွဲၣ်တဂၤန့ၣ်ဒီး, ကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် ကူၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲ ဒ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်အၢ်လီၤအီၤလီၤအိၣ်ဝဲအသိး လၢအပုၤဃုဒီး တၢ်သိၣ်ညိၣ်သီညိၣ် အတၢ်အၢ်လီၤအီၤလီၤ ဒီး FAPE တၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

	<p>တၢ်ဆၢတၢ်အလံာ်တၢ်ကွဲးအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ စးထီၣ်လၢတၢ်ဆၢတၢ်အလံာ်တၢ်ကွဲးအံၤတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဃုထီၣ်မ့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်သီဝံၤ အသီ 60 အတီၢ်ပူၤ ဖဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်အံၤ တၢ်မ့ၢ်တမၤအီၤထီၣ်အီၤ (တၢ်မၤအီၤထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အံၤ တဘၣ်အါန့ၢ် အသီ 30) အခါန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>လၢတၢ်ဃုထီၣ်အပူၤန့ၣ် တၢ်မနုၤကဘၣ်ပဉ်ဃုာ်လဲၣ်.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. တၢ်ကွဲးဖျါလၢ South Dakota ကျဲၣ်သ့ဝဲၤကျဲၣ်, ကီၢ်စဲၣ်ကျဲၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်တဖၣ်ဝဲၤဒါး မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကျဲၣ်အံၤ လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ် IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် အတၢ်မၤလၢပုၤထီၣ် ကီၢ်စၢ်ဖျါ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စဲၣ်သဲးစးတဖၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျုးတဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး ကျဲၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်တဖၣ်, 2. တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ကွဲးဖျါအံၤ ဒီးသန့ၤထီၣ်သး, 3. ပုၤဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ဆဲးလီၤမံၤ ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤ, ဒီး 4. တၢ်မ့ၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမ့ၢ် တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီး ဖိသ့ၣ်လီၤလီၤဆီဆီအဂီၢ်န့ၣ် - <ol style="list-style-type: none"> (a) ဖိသ့ၣ်အမံၤ ဒီးအလီၢ်အိၣ်ဆိးထံး, (b) ကိုၤလၢဖိသ့ၣ်လဲၤထီၣ်အီၤ အမံၤ, (c) ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ ဖိသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသးစၢ်ဟံၣ်ဃီတအိၣ် (ဖဲ တၢ်နီၤဖး 725(2) လၢ McKinney-Vento ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်တၢ်မၤစၢၤသဲးစး (42 U.S.C.11434a(2)) အဒိပညီအတကီၢ်ပူၤ) အဂီၢ်န့ၣ်, တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်, ဒီးကိုၤလၢဖိသ့ၣ်လဲၤထီၣ်အီၤအမံၤ, (d) တၢ်ကွဲးဖျါဘၣ်ဃး ဖိသ့ၣ်အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအတၢ်အိၣ်သး, ပဉ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်, ဒီး (e) တၢ်ဘျုးတဖၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် လၢတၢ်ဆၢန့ၢ်အီၤ လၢပုၤပဉ်ဃုာ် သ့ၣ်ညါအီၤ မ့တမ့ၢ် ဒီးန့ၢ်အီၤသ့ ဖဲတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အကတီၢ်.
<p>ဖဲတၢ်ပတံထီၣ်ဝံၤန့ၣ် တၢ်မနုၤကကထီၣ်သးလဲၣ်.</p>	<p>ကျဲၣ်သ့လီၤဆီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ် အကီၢ်စဲၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါ ပုၤဃီထံသမံသမိး တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်တဂၤ ဒီးပုၤဟ့ၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ဖိ လၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤ တဂၤလၢလၢ လၢကဃီထံတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.</p> <p>ဖဲတၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်, ပုၤဃီထံတၢ်ဖိအံၤ ကမၤတၢ်ဃီထံသဘျုး ဖဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ပုၤဃီထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဖိအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ ပုၤဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် လၢကဆၢအီၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၣ် လၢထးခိၣ်မ့ၢ်ဂၤ လၢလံာ်တၢ်ကွဲးဖျါမ့ၢ်ဂၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ် ဖဲတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အပူၤ အါန့ၢ်ဒီး တၢ်လၢအပဉ်ဃုာ်ဖဲ ကီၢ်စဲၣ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် အတၢ်ကွဲးဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ပုၤဃီထံတၢ်ဖိအံၤ ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ ကီၢ်ရဲၣ်ကျဲၣ်လၢ ကစံးဆၢ တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ အစုၤကတၢ်န့ၣ် ပဉ်ဃုာ်ဒီး -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆၢန့ၢ်လၢကဘျုးတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ ဖဲကီၢ်ရဲၣ်ကျဲၣ်အတၢ်ကျဲၣ်တၢ်ဆဲးအပူၤ, ဒီး 2. ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်လၢ မိၢ်ပာ်လၢအဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကျဲၣ် ဒိသိးကပဉ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ကျဲၣ်ဘၣ်လီၢ် လၢတၢ်မ့ၢ်သးမၤကလီၤပူၤအဂီၢ်. <p>ပုၤဃီထံတၢ်ဖိ ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဆူကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကျဲၣ်ဘၣ်ကျဲၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်,</p> <p>ဖဲတၢ်ကွဲးထံကွဲးဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၣ်လၢအဘၣ်ထွဲခဲလၢဝဲၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်, ကီၢ်စဲၣ် တၢ်ကျဲၣ်ဘၣ်ကျဲၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဘၣ်မၤ တၢ်ဆၢတၢ်လၢတၢ်သဘျုးအပူၤ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤ မ့ၢ်အဖိလိာ်သး မ့တမ့ၢ် တဖိးလိာ်သးဒီးသဲးစး, လၢတၢ်ကဘျုး တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအဂီၢ် တၢ်ကလိာ်ဘၣ်တၢ်ဘျုးအတၢ်ဖိးတၢ်မၤမနုၤလဲၣ် ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ် ဖဲလၢတၢ်မၤလၢပုၤ တၢ်ဘျုးအတၢ်ဖိးတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်</p>

	<p>တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်တၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆၢတီၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢလံာ်တၢ်ကွဲးဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆၢတံာ်လၢခံကတၢၢ် ဆူပုၤလၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢတၢ်ကွဲးအီၤအံၤ ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမၣ် တခါစုာ်စုာ်ဖဲတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤ, လၢအပၣ်ဃုာ် တၢ်ဃုာ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကျါတၢ်တဖၣ်, ဒီးပၣ်ဃုာ် တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဆၢတံာ်လၢခံကတၢၢ်အဂီၢ်လီၤ.</p> <p>လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ တၢ်ဘျီဆဲးအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအဘၣ်တၢ်မၤအီၤ ခီဖျါကီၢ်ရဲၣ်ကိာ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ပၤဃာ်အီၤ ခီဖျါကီၢ်စုာ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲဒါဒီး ဒီးတၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျါအီၤဖဲ ကီၢ်စုာ်တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ အကျိၤအကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအီၤ</p>	<p>တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တခါအံၤ ကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ် ခဲလၢကတၢၢ်တၢ်လီၤ လၢကီၢ်စုာ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ် ဒီးတၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျီသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်တသ့ဝဲဘၣ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကဲထီၣ်သးန့ၣ်, ကီၢ်စုာ်ကဘၣ် ဟံၣ်ကပၤကွံာ် ကီၢ်စုာ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတခါလၢလၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လံာ်အံၤ ဖဲတၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျီသဲးစးအိၣ်အသိးအပူၤ ပၤတၢ်လၢ တၢ်ကျါတၢ်ကွံာ် တၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်တစုာ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တခါလၢလၢ ဖဲကီၢ်စုာ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်အပူၤ လၢတၢ်ပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျီသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ်အဂီၢ်အပူၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်ဘျီဆဲးအီၤ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် လၢကီၢ်စုာ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျဲန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲ ကီၢ်စုာ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဆၢတံာ်တၢ်လံာ်အံၤလၢအပူၤကွံာ် ဖဲတၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျီသဲးစးအိၣ်အသိးအပူၤ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤပၣ်ဃုာ်ဒိသိးသိးတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတၢ်ဆၢတံာ်အံၤ စၢၤဃာ်လိာ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အံၤအဖီခိၣ် ဒီးကီၢ်စုာ် တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲဒါဒီးအံၤ ကဘၣ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပုၤပတံထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ကီၢ်စုာ် တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုာ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ လၢအဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမၣ် ကီၢ်ရဲၣ်ကိာ် အတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကၢ်လၢ ကမၤလၢပုၤထီၣ် တၢ်စုာ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျီသဲးစးအိၣ်အသိးအတၢ်ဆၢတံာ်အံၤ တၢ်ကဘၣ်ဘျီဆဲးအီၤ ခီဖျါကီၢ်စုာ် တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲဒါဒီးန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>တၢ်အဘူးအလဲ</p>	<p>ပုၤပၣ်ဃုာ်လၢအပတံထီၣ်တၢ်အဂီၢ် အဘူးအလဲတအိၣ်ဘၣ်</p>

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်

34 CFR 300.506; ARSD 24:05.30.05

ပုၤပၣ်ဃုာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘျီဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီဆဲး လၢအဘၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တခါလၢလၢ လၢကီၢ်စုာ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ အတၢ်သိၣ်တၢ်သိတဖၣ်အဖီလၢ လၢတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤအကျိၤအကျဲလၢအဂ့ၢ် ဒီးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တခါခဲစ့ၤ ဒိသိးကဘျီဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီဆဲးလၢ မိၢ်ပာ်ဒီးကီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် အဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဃုာ်ဒီးပုၤရဲၣ်ကျဲၤတဖၣ် (ပုၤကျဲၤဘၣ်လိာ်တဖၣ်) လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးတကွၢ်မာ်တၢ်အတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်, ပုၤပၣ်ဃုာ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီဆဲးတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကဆဲးကျိးလိာ်သး ဖျါဖျါဖျါ ဒီးလၢတၢ်ပုၤဃုာ်ဟံၣ်ကအပူၤ ဘၣ်ဃးဒီးအတၢ်လီၤဆီလိာ်သးတဖၣ် ဒီးဒိသိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်သးလီၤပလိာ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤတၢ်ဆၢတံာ်အတၢ်စိတၢ်ကမီၤန့ၣ် ထီၣ်အိၣ်ဒီး ပုၤဟံၣ်ဖျါမၤသကိးတၢ်ဖဲတဖၣ် ဖဲတၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အကျိၤအကျဲ	
<p>တၢ်စူးကါအီၤအခါဖဲလဲၣ်</p>	<p>အဆၢကတီၢ် တကတီၢ်လၢလၢ ဖဲလၢတၢ်သးတလီၤပလိာ် ကဲထီၣ်သးလၢ မိၢ်ပာ်တဖၣ် ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကိာ်တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ ဘၣ်ဃးဒီးကူၢ်သ့လီၤဆီၤ ဒီးတၢ်တံာ်စၢၤမၤစၢၤ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်အခါ.</p> <p>ပုၤပၣ်ဃုာ်ခဲဖုလၢအံၤ ကဘၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ် တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ် ဒီးတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မုာ်သးမၤကလီၤန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>မတၢ်တဂၤပထံထီၣ်အိၣ်သ့လဲၣ်</p>	<p>မိၢ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကိာ်</p>
<p>တၢ်ကပတံထီၣ်အီၤဒဲလဲၣ်</p>	<p>ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအပတံထီၣ် တၢ်ဃုာ်ထီၣ်လၢ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လိာ်အဂီၢ်အံၤ (ကြးအံၤမ့ၢ်(လ), ဆၢလံာ်ပရၢ, မ့တမ့ၢ်ဖဲ(စ) တၢ်ဃုာ်ထီၣ်အံၤ ဆူကီၢ်စုာ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လီၤဆီၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲဒါဒီးအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.</p>

	လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဖဲကီၢ်စံၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘျးဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘျးလီၤကရၢအဂၤ လၢအကြၢးအဘၣ် အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.
တၢ်အဘျးအလဲ	ကီၢ်စံၣ်ကဟ့ၣ်ဘျးဟ့ၣ်လဲ တၢ်ကျဲၤဘၣ်လီၤအကျိၤအကျဲၤပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီးပုၤပၣ်ဃုာ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သးစၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်

34 CFR 300.507; 34 CFR 300.508-509; ARSD 24:05:30:07.01

န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်က့ၢ်အံၤ ပထံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါလၢလၢ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံပနီၣ်, တၢ်သမံသမိထံ, တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဟံလီၤဟံကျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် FAPE သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးလၢတက့ၢ်မံၣ်တၢ်

34 CFR 300.511-515; ARSD 24:05:30:09.04

ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်တဘျီလၢလၢ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သီခိၣ် အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်အခါန့ၣ်, န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်က့ၢ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘျးလီၤအပူၤအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဖဲတၢ်မ့ၢ်တဘျီဆဲးအီၤတုၤ တၢ်မံသ့ၣ်မံသး တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စံၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲၤဒီးအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါ ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ တၢ်ကမၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးလၢတက့ၢ်မံၣ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်	
တၢ်စူးကါအီၤအခါဖဲလဲၣ်	တၢ်စူးကါအီၤ ဒ်သိးကဘျီဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်လီၤဘျးလီၤ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဟံပနီၣ်, တၢ်သမံသမိထံ, တၢ်ဟံလီၤဟံကျဲ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ကလီ လၢအကြၢးအဘၣ် (FAPE) အဂီၢ်လီၤ.
မတၢ်တဂၤပထံထီၣ်အိၣ်သ့လဲၣ်	မိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၢၣ်က့ၢ်အံၤ ပထံထီၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ပီၢ်ရီ မ့တမ့ၢ် ပုၤကတီၢ်ခဲးန့ၣ်တၢ် လၢမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်က့ၢ်အခါစး.
တၢ်ကပတံထီၣ်အီၤဒဲလဲၣ်	ကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အတၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်မၤအဒိအတၢ်အလံာ်ဒိတဘျီ လၢကမၤစၢၤန့ၣ် ဒီးကီၢ်ရၢၣ်က့ၢ် လၢတၢ်ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်တလိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လၢန့ၣ်ကရၢအဂီၢ် တၢ်မၤအဒိအတၢ်အလံာ်ဒိတဖၣ်နီၣ်နီၣ်ဘၣ်. ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအံၤ စူးကါတၢ်မၤအဒိအလံာ်ဒိ, လံာ်ဒိအဂၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအဂၤ လၢကီၢ်စံၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤသ့ဝဲ ဖဲလၢလံာ်အဒိ မ့တမ့ၢ် လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ လၢတၢ်စူးကါအီၤအံၤ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ကပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. လံာ်တက့ၢ်ဒိအဒိအံၤ တၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်အီၤသ့ဝဲ https://doe.sd.gov/sped/complaints.aspx န့ၣ်လီၤ. ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆုၤဃီၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အလံာ်ကွဲးဒိတဘျီ ဆူကီၢ်စံၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရၢၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဝဲၤဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ လၢလံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ - 1. ဖိသ့ၣ်အမံၤ - 2. ဖိသ့ၣ်အိၣ်ဆိးလီၤ အလီၤအိၣ်ဆိးထံး, 3. က့ၢ်လၢဖိသ့ၣ်လဲၤထီၣ်အီၤ အမံၤ, 4. ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ ဖိသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသးစၢ်ဟံၣ်ဃီတအိၣ် (ဖဲ တၢ်နီၤဖး 725(2) လၢ McKinney-Vento ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်တၢ်မၤစၢၤသးစး (42 U.S.C.11434a(2))

	<p>အိပ်ပညီအတူကွဲ(ပျ) အင်္ဂါနဲ့, တာဆဲးကျဲးအဂ္ဂါအကျဲးလၢတၢ်ဒီးနီၤအီၤသ့ လၢဖဲသ့အဂ္ဂါ, ဒီးကွဲလၢဖဲသ့လၢထီၣ်အီၤအမံၤ,</p> <p>5. တၢ်ကွဲးဖျါတၢ်ဘး ဖဲသ့အတၢ်ကီၤတၢ်ခဲအတၢ်အိၣ်သး လၢအတၢ်ထွဲဒီး တၢ်ဆၢန့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိတလဲ ပုၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ် လၢအတၢ်ထွဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤ, ဒီး</p> <p>6. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအဂ္ဂါ တၢ်ဘျါဆဲး လၢတၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.</p> <p>န့ၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲအံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် လၢတၢ်ဆဲးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံးတမ့ၢ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးအဖီခိၣ် ပၢၢ်တုၤလၢ ပုၤပုၤဃုာ်လၢအဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးအံၤ ဆၢထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးတမ့ၢ်အဂ္ဂါ လၢအတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤဟံးအီၤလၢထးတစုန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ပုၤဟံးဖျါမၤသကဲးတၢ်ဖဲ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ</p>	<p>တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်- ARSD 24:05:30:12 ပုၤပုၤဃုာ်တဂၤလၢလၢ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. တၢ်ကဟံးပိာ်အခဲ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအီၤ ခီဖျါသဲးစးပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဖဲ ဒီးခီဖျါပုၤတဂၤတဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သိၣ်လီၤလီၤဆိဆိ ဘၣ်ဃးဒီးဖဲသ့လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤ သန့ၣ်က့ၣ် ပုၤလၢအပုၤဃုာ်တဂၤလၢလၢအံၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ တၢ်ကကဲးခၢၣ်န့ၢ်အီၤ ခီဖျါပုၤလၢတမ့ၢ်ပီၤရီ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ, 2. ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်အုၣ်သး ဒီးကွဲးဆၢန့ၣ်, သံကွဲးသမံးမိးလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဒီးမၤဆူၣ်ပုၤအုၣ်သးတဖၣ် လၢကဟံးထီၣ်ဝဲအဂ္ဂါ, 3. ငြိဃာ်တၢ်ဟ့ၣ်ခိညါလီၤတၢ်အုၣ်သးတခါလၢလၢ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ လၢတၢ်ဟံးဖျါထီၣ်ဆိအီၤ ဖဲတၢ်ဖဲးတၢ်မၤမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီအစ့ၤကတၢ် 5 သီ တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အခါ, 4. ဒီးလၢန့ၣ်တၢ်ဃုထၢအဖီခိၣ်န့ၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ လၢလံာ်တၢ်ကွဲး, လၢအိၣ်လဲးတြီန့ၢ်, လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤထံးဒိၣ်ဒီး, ဒီး 5. ဒီးလၢန့ၣ်တၢ်ဃုထၢအဖီခိၣ်န့ၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် လၢလံာ်တၢ်ကွဲး, လၢအိၣ်လဲးတြီန့ၢ်, <p>တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤကျိၤဆူညါ - ARSD 24:05:30:12.01 တချုးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အစ့ၤကတၢ် ယၢ်သီန့ၣ်, န့ၤ ဒီးကီၢ်ရဲၣ်ကွဲအံၤ ကဘၣ်ဟံးဖျါထီၣ် တၢ်သမံးသမံးထံးလၢဘၣ်တၢ်မၤဝဲအီၤ ဖဲမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီအံၤ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်သးလၢ တၢ်သမံးသမံးထံးတဖၣ်အဖီခိၣ် လၢန့ၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲ ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးလၢ ကစူးကါအီၤ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မ့တမ့ၢ်ဒါအံၤ ထုးကွဲး တၢ်သမံးသမံးထံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတီၢ်ပုၤသ့ဝဲလၢတၢ်လီၤတုၣ်လီၤကၢ်လၢ ကလူၤဟံးမၤထွဲ တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.</p> <p>မိၢ်ပၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကတီၢ် ဒ်မိၢ်ပၢ်လၢအပုၤဃုာ်ဖဲ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်ပူၤအသးန့ၣ်, န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ပုၤဖဲသ့လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အံၤ ကဟံးထီၣ်ဝဲ, 2. အိၣ်ထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဆူကမ့ၢ်, ဒီး 3. ပုၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤအီၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဒီးတၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ် ဒီးတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲ.
<p>တၢ်ကထီၣ်ဟံးထီၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်အစၢလၢတၢ်သးလီၤအီၤ</p>	<p>တၢ်ဆၢတံာ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ် အလံာ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ဘျါသဲးစးအတၢ်ကွဲးကျိၤတၢ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျါဘၣ်က့ၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကွဲကဘၣ်မၤဖဲ ဖဲအကြးဝဲဘၣ်ဝဲအခါ.</p>
<p>တၢ်န့ၢ်ဘျုးတဖၣ်</p>	<p>စးထီၣ်လၢ တၢ်ဆဲးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲးစးအိၣ်အသိးန့ၣ်, ကွဲးအံၤ ကဘၣ်အိၣ်ဖဲ အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဟံးလီၤဟံးကျဲးအလီၢ် လၢကတီၢ်ခဲအံၤ ဖဲမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်ကွဲ မ့တမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်လီၤအီၤလီၤအဂၤအခါန့ၣ်လီၤ.</p>

	<p>တၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤလၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်လၢအကျိၤအကျါအဖိးစးပူၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ကီၢ်စဉ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် ဝဲဒါးအံၤ အိၣ်ဒီးမူဒါ ဒ်သိးကမၤလီၤတၢ်ဝဲလၢ တၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲအီၤ ဖဲတၢ်မုၢ်တပတံသက့ၣ်ကညးအီၤအခါန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ပုၤလၢအမၤတၢ်ဆၢတၢ်</p>	<p>တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် အတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် - ARSD 24:05:30:10.01</p> <p>တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ အတၢ်ဆၢတၢ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်လီၢ် FAPE လၢဖိသ့ၣ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သး ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢအနီၢ်ကီၢ်တဖၣ်အဖိးစး ဖဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျါ အတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်အံၤ တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး တၢ်ဟံၣ်နီၣ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်လီၢ် FAPE အခါန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တဖၣ်လၢအပၣ်ဒုးဟံၣ်ကမုၢ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျါ အတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ထံၣ်ဝဲလၢ နဖိအံၤ တဒီးန့ၢ်ဘၣ် FAPE သ့ဝဲ ထံၣ်ဒဲဖဲလၢ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျါ အတၢ်တလၢတပုၤတဖၣ်အံၤ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. မၤတံာ်တၢ် နဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ FAPE အဂီၢ်, 2. မၤတံာ်တၢ်န့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကဟံၣ်ဖိၣ်မၤသကိးတၢ် ဖဲ IEP အတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ်အကျိၤအကျါပုၤ ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ် ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဖိ FAPE, မုတမုၢ် 3. ဒုးကဲထီၣ် တၢ်မၤတံာ်တၢ် လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ကဲဘျး လၢနဖိအဂီၢ်. <p>တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်နီၤဖးအပူၤအံၤ တၢ်တဘျီဟံၣ်အခီပညီၣ်ဒိအမုၢ် တၢ်တြီၤဃာ်ဆိဟံၣ် တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢအကန့ၣ်လီၤ ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် ဒ်သိးကမၤဟံၣ်မၤထွဲ IDEA တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကျါ အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.</p> <p>တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတက့ၢ်မံာ်တၢ် - ARSD 24:05:30:10</p> <p>အစ့ၤကတၢ်န့ၣ်, တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါအံၤ ကဘၣ် -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. မုၢ်ပုၤလၢတက့ၢ်မံာ်တၢ် (အဒိ - တဘျီမုၢ် South Dakota ကူၣ်သ့ဝဲကျိၤ မုတမုၢ် လီၢ်ကစီၤကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အပူၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီးတဘျီအိၣ်ဒီး န့ၢ်ကစီၤ မုတမုၢ် ကံာ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်သးစၢ်ဆၢ လၢအထီၣ်ဒါလီၢ်သးဒီး ပုၤတဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်လီၢ် ဖဲတၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အပူၤ), 2. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် လၢကသ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် IDEA အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ, ကီၢ်စီၤဖိၣ် ဒီးကီၢ်စဉ် အတၢ်အတၢ်သ့ၣ်တၢ်သိတဖၣ် လၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ IDEA အပူၤ, ဒီး IDEA သဲစးအတၢ်ကဲခၢ်စး ဒီဖျိ ကီၢ်စီၤဖိၣ် ဒီးကီၢ်စဉ်အကျိၢ်ဘျီတဖၣ်, 3. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ ကမၤတၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်တဖၣ် ဒ်သဲစးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအကြးဘၣ် ဒီးအတၢ်ဟံၣ်နီၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, 4. အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ် ဒီးကွဲးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်ဒ်သဲစးတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအကြးဘၣ် ဒီးအတၢ်ဟံၣ်နီၣ်အိၣ်ဝဲအသိး, <p>ကီၢ်စဉ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲဒါး ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ ကဘၣ်ပၤဃာ် မံၤကွဲးရဲၣ်လၢ ပုၤလၢအမၤတၢ်ဆၢတၢ်တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးရဲၣ်အံၤ ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး ကံာ်စီတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတဂၤစ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.</p>
<p>တၢ်ဆၢကတီၢ်တက့ၢ် လၢတၢ်ပတံထီၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိ ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်အဂီၢ်</p>	<p>တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမုၢ် တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ် လၢအကဲထီၣ်တၢ်သး လၢတၢ်အါန့ၢ်ခဲန့ၣ် တချးမုၢ်န့ၢ်မုၢ်သီလၢ န့ၢ်မုတမုၢ် ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် (ဖဲကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်မုၢ်ဃုထီၣ် တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အခါ) သ့ၣ်ညါ မုတမုၢ် ကြးသ့ၣ်ညါဘၣ်ဃး တၢ်ဟံၣ်ဒုၣ်ဟံၣ်ကမုၢ်အခိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ပန့ၢ် လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢထးအံၤ တဘျီထွဲလီၢ်သးဒီးန့ၢ် ဖဲတၢ်မုၢ်တြီၤဃာ်န့ၢ်လၢ နကပတံထီၣ် တၢ်စဉ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် ဒီဖျိလၢ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. တၢ်ဟံၣ်ဖျါကမုၢ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးတဖၣ် ဒီဖျိကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် လၢအဘျီဆ့တုၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီ, မုတမုၢ် 2. ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ်အံၤ တဟ့ၣ်လီၤန့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလီၢ်.

	<p>တစ်စုံညီဒီကန့် အတင်ဆာကတီပနိတဖှ် တဘဉ်စုန့ၣ် 45 သီ ဖဲတင်ဘျဲဆဲအဆာကတီတကီၣ် မ့တမ့ၢ် တင်ဘဉ်ဘဉ်ကတီအတင်ဆာကတီတကီၣ် အသီ 30 လက်ကွဲၣ်အခါ၊ မ့ၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲန့ၣ် ကီၣ်စဲၣ်တင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ အတင်ရဲၣ်တင်ကျဲတဖှ်ဝဲဒးအံၤ ကဘဉ်မလီၤတံၢ်ဝဲလၢ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. တင်ကအိၣ်ဒီး တင်ဆာတံၢ်လၢခံကတၢ် ဖဲတင်စဲၣ်ညီဒီကန့်အပူၤ၊ ဒီး 2. တင်ဆာတံၢ်အလံာ်ကွဲၣ်ဒီးအံၤ ဘဉ်တင်ဆာန့ၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်. <p>တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါအံၤ ဟ့ၣ်လီၤတင်မၤအါထီၣ် တင်ဆာကတီပနိလီၤလီၤဆီဆီသ့ဝဲ ဖဲန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်သ့ထီၣ်အါအခါန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တင်စဲၣ်ညီဒီကန့်တဘျီလၢလၢန့ၣ် တင်ကဘဉ်မၤအံၤ ဖဲတင်ဆာကတီ ဒီးတင်လီၢ်တင်ကျဲလၢ အကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီးန့ၣ် ဒီးဖဲသ့ၣ်လၢအပုၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ဖဲတင်ပတံထီၣ်တင်ဂ့ၢ်ဝဲအလီၢ်ခဲန့ၣ် တင်မနုၤကကဲထီၣ်သးဒီးယဖဲအတင်တံၢ်မၤစၢၤတဖှ်လဲၣ်.</p>	<p>ဖဲသ့ၣ် တင်အိၣ်သးအပတီၢ်တဖှ် ဖဲတင်လီၢ်ကီၣ်တဖှ်အကတီၢ် (“အိၣ်ဒ်သးအလီၢ်လီၢ်”) - 34 CFR 300.518; ARSD24:05:30:14</p> <p>ဖဲတင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး မ့တမ့ၢ် တင်စဲၣ်ညီဒီကန့်အတင်လီၢ်ကီၣ် ဘဉ်ဃးဒီး တင်ဆိုးထီၣ်တင်သ့ၣ်တမံသးတမံ ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသးတဘျီလၢလၢအကတီၢ်န့ၣ်, ဖဲသ့ၣ်လၢအပုၤဘဉ်ဖဲ တင်ဆိုးထီၣ်တင်သ့ၣ်တမံသးတမံ ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသးအံၤ ကဘဉ်အိၣ်ဖဲ အတင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့ တင်ဟ်လီၢ်ဟ်ကျဲ လၢကတီၢ်ခဲအံၤအပူၤ မ့တမ့ၢ်လၢကီၣ်စဲၣ် တင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ တင်ရဲၣ်တင်ကျဲတဖှ်ဝဲဒး မ့တမ့ၢ် နကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ် ဒီးန့ၣ်အာၣ်လီၤအာၣ်လီၤအီၤလီၤတင်အိၣ်သးလၢအဂၤအခါန့ၣ်လီၤ.</p> <p>နမ့ၢ်ပတံထီၣ် တင်ဆဲးလီၤမံၤ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ လၢပဒိၣ်ကီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, နဖဲအံၤ တင်ကဘဉ်ဟ်လီၢ်ဟ်ကျဲအံၤ ဖဲပဒိၣ်ကီၣ်တင်ရဲၣ်တင်ကျဲအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးန့ၣ်တင်ဟ့ၣ်ပျဲ ပါတုၤလၢ တင်လီၢ်ကီၣ်ခဲလက်အံၤ တင်မၤလၢပုၤအံၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး လၢတင်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်ဘဉ်ဃးဒီး တင်ဃးထီၣ်လၢ တင်တံၢ်မၤစၢၤ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ ဖဲတင်နီၤဖး (ခ) အဖဲလံာ် လၢဖဲသ့ၣ်လၢ ဘဉ်တင်ဆာခိၣ်အံၤ လၢ IDEA တင်နီၤဖး (ဂ) ဆုတင်န့ၣ်ဖး (ခ) ဒီးတင်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီး တင်နီၤဖး (ဂ) အတင်တံၢ်မၤစၢၤ မ့ၢ်လၢဖဲသ့ၣ်ပုၤထီၣ်သးန့ၣ်အပူၤန့ၣ်, ကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ တင်တလီၢ်ဘဉ်အံၤလၢ ကဘဉ်လီၤ တင်နီၤဖး (ဂ) အတင်တံၢ်မၤစၢၤ လၢဖဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဟ်တဖှ်ဘဉ်.</p> <p>ဖဲသ့ၣ်အံၤ မ့ၢ်ကြးဝဲဘဉ်ဝဲဒီး ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတင်တံၢ်မၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲ ဖဲတင်နီၤဖး (ခ) အဖဲလံာ် ဒီးန့ၣ်ဟ့ၣ်ပျဲ လၢတင်ကစးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤ ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတင်တံၢ်မၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲန့ၣ်ဒီး, ကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အံၤ ကဘဉ်ဟ့ၣ်လီၤ တင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတင်တံၢ်မၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖှ်အံၤ လၢအတင်အိၣ်ဒီးတင်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘိလီၢ် လၢန့ၣ်ဒီးကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ် အဘဉ်စၢၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ.</p> <p>ဖဲတင်စဲၣ်ညီဒီကန့်အံၤ တင်မ့ၢ်ဃးထီၣ်အံၤ လၢတင်သိၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် တင်ဖဲတင်မၤအကျဲအကွဲၣ်တဖှ်လၢ IDEA တင်နီၤဖးအဖဲလံာ် ခိဖျဲ မံၢ် ပုၤ မ့တမ့ၢ် ကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်အခါ ဒီးတင်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီမ့ၢ်တအိၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် နကီၣ်ရဲၣ်ကွဲၣ်တအာၣ်လီၤတုၤလီၢ်အံၤဘဉ်န့ၣ်, ဖဲသ့ၣ်အံၤ ကဘဉ်အိၣ်ဖဲ ကတီၢ်ဘဉ်စၢၤ တင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့ အတင်ဃုထၢအလီၢ် ပါတုၤလၢ တင်ပတံသကွဲၣ်ကညးအံၤ တင်ဘျဲဆဲအံၤဝဲတစုန့ၣ်လီၤ.</p> <p>တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် အပူၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ဖဲတင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသးအပူၤအံၤ မ့ၢ်အာၣ်လီၤတင်လီၢ်န့ၣ်လၢ တင်ဆီတလဲဟ်လီၢ်ဟ်ကျဲအံၤ ကြးဝဲဘဉ်ဝဲန့ၣ်, တင်ဟ်လီၢ်ဟ်ကျဲအံၤ တင်ကဘဉ်ဟ်အိၣ်ဒီးအမ့ၢ် ကီၣ်စဲၣ် တင်ကွဲၣ်ဘဉ်ကွဲၣ်သ့လီၤဆီ တင်ရဲၣ်တင်ကျဲတဖှ်ဝဲဒး ဒီးန့ၣ်အဘဉ်စၢၤ တင်အာၣ်လီၤအီၤလီၤ ပါတုၤလၢ တင်မၤလၢပုၤ တင်စဲၣ်ညီဒီကန့်တစုန့ၣ်လီၤ.</p>
<p>ဖဲတင်ပတံထီၣ်ဝဲန့ၣ် တင်မနုၤကကဲထီၣ်သးလဲၣ်.</p>	<p>တင်သ့ၣ်တမံသးတမံအတင်ဟ်ဖျါ လၢအလၢအပူၤ - ARSD 24:05:30:08.04</p> <p>ပုၤပုၤဃုာ် လၢအဒီးန့ၣ်ဘဉ် တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး လၢတင်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်အံၤ မ့ၢ်တဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါ တင်စဲၣ်ညီဒီကန့်ပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ ဒီးပုၤလၢအပုၤဃုာ်အဂၤ လၢလံာ်တင်ကွဲၣ် ဖဲတင်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး လၢတင်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်ဝဲအလီၢ်ခဲ 15 သီအတီၢ်ပုၤ ဘဉ်ဃးပုၤပုၤဃုာ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘဉ်တင်အံၤ န့ၣ်ဝဲလၢ တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး လၢတင်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်အံၤ တတၢထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး IDEA တင်ဂ့ၢ်တင်ကျဲအတင်လီၢ်ဘဉ်တဖှ်ဘဉ်န့ၣ်, တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး လၢတင်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်အံၤ တင်ကဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအံၤဒ်အမ့ၢ် တင်လၢတင်ပုၤန့ၣ်လီၤ.</p> <p>ဖဲတင်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တင်ဘိးဘဉ်သ့ၣ်ညါအံၤဝဲ ယဲၣ်သီအတီၢ်ပုၤန့ၣ်, တင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါအံၤ ကဘဉ်မၤတင်ဆာတံၢ် လၢတင်စဲၣ်ညီဒီကန့် ဒ်တင်ဘျဲသဲစးအိၣ်အသး</p>

လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အမၤညါ ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးအံၤ မ့ၢ်တၢ်ထီၣ်ဘး မ့တမုၢ် တတၢ်ထီၣ်ဘးဆူ IDEA တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒီးကဘၣ်တီးဘၣ်သ့ၣ်ညါ ပုၤပၣ်ဃုာ်တဖၣ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲးတဘျီဃီ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဆၢတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤပၣ်ဃုာ်အံၤ ဘျီဘၣ်က့ၤ အတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးသ့ဝဲ ထဲဒ်ဖဲလၢ -

1. ပုၤပၣ်ဃုာ်အဂၤ ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢလံာ်တၢ်ကွဲး လၢတၢ်ကဘျီဘၣ်အီၤအဂီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဘျီဆဲးတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အဂီၢ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးလၢတၢ်ဘျီဘၣ်အီၤ လၢတၢ်ဘျီဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ, မ့တမုၢ်
2. တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါအံၤ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ ဘၣ်ဆၢၣ်သန့က့ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါအံၤ ကဟ့ၣ်ပျဲလၢတၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤအီၤ ထဲဒ်ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအတၢ်စ့ၤန့ၣ် ယဲာ်သိ တချုးတၢ်စးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၤလၢအကြးအဘၣ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ဖဲ တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢအံၤ ကဘၣ်က့ၤစးထီၣ်ကဒါက့ၤ ဖဲတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပုၤပၣ်ဃုာ် ပတံထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤအီၤအခါ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၤလၢ လၢတၢ်ဘျီဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

န့ၣ်ဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤလၢ အလီၤဆဲးလီၤသးဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် လၢတၢ်ဆိးထီၣ်ဟံးအီၤ ခိဖျါ န့ၣ် မ့တမုၢ် ကီၢ်ရဲၣ်က့ၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ရဲၣ်အတၢ်ခိဆၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိးထီၣ်အီၤ ခိဖျါမိၢ်ပာ်

န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး ဒီးကီၢ်ရဲၣ်က့ၤ မ့ၢ်တမုၢ်န့ၣ်န့ၣ် တၢ်ကွဲးတီးဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိ လၢ IDEA အတၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ ဘၣ်ဃးဒီးတၢ် တၢ်ဂ့ၢ်ကိအခိၣ်သ့ၣ် လၢတၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရဲၣ်က့ၤကဘၣ်ဆုၢ်န့ၣ်န့ၣ် တၢ်စံးဆၢ ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးဝံၤအသိ 10 အတီၢ်ပူၤ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီး -

1. တၢ်တဲန့ၢ်ပာ်လၢ ဘၣ်မနုၤဃိကီၢ်ရဲၣ်က့ၤအံၤ ဆၢန့ၣ် မ့တမုၢ် ဂ့ၢ်လီၤလၢ ကမၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ(တဖၣ်) လၢအဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲန့တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်,
2. တၢ်ဃုထၢအဂၤတခါလၢလၢ အတၢ်ဟံးဖျါလၢ IEP ကရူၢ် ဟံးသ့ၣ်ဟံးသးအီၤ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢ ဘၣ်မနုၤအဃိတၢ်ဃုထၢတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤအီၤ,
3. တၢ်သမံသမိးထံအတၢ်မၤအကျါအကွၢ်, တၢ်သမံသမိးမၤကွၢ်, တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ, မ့တမုၢ် တၢ်ဟံးဖျါ လၢကီၢ်ရဲၣ်က့ၤကဘၣ်ဆုၢ်န့ၣ်န့ၣ် ဒ်အမ့ၢ်ခိၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်ဆုၢ်န့ၣ် မ့တမုၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ(တဖၣ်)အဂီၢ် အတၢ်ကွဲးဖျါ, ဒီး
4. တၢ်အိၣ်သးအဂၤတဖၣ်အတၢ်ကွဲးဖျါ လၢအဘၣ်ထဲဒီး ကီၢ်ရဲၣ်က့ၤ အတၢ်ဆုၢ်န့ၣ် မ့တမုၢ် တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ(တဖၣ်).

တၢ်ခိဆၢခိဖျါကီၢ်ရဲၣ်က့ၤ လၢတၢ်နီၤဖးအဖီလၢအံၤ တဘၣ်တြီၤဃာ်ကီၢ်ရဲၣ်က့ၤကတဲဖျါလီၤတၢ် လၢန့တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အံၤ တအိၣ်လၢလၢပုၤပၣ်ဃုာ်အဂီၢ်ဘၣ်.

ပုၤပၣ်ဃုာ်အဂၤအတၢ်ခိဆၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်

ကီၢ်ရဲၣ်က့ၤအံၤ မ့ၢ်ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအဃုထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, မိၢ်ပာ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်ဆုၢ်တၢ်စံးဆၢဆူက့ ဖဲအဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်ဝံၤ အသိ 1၀ အတီၢ်ပူၤ လၢအမဲးဆၢလီၤတၢ်လီၤဆဲး တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါထီၣ်အီၤ ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမုၢ်အဂီၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် - 34 CFR 300.510; ARSD 24:05:30:08.12

နမ့ၣ်ပုၤပၣ်ဃုာ်လၢအဃုာ်ထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး ဒီးတၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအခါန့ၣ်, **ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ** ကဘၣ်ကိး တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဖဲအဒိးန့ၢ်ဘၣ် နတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ် 15 သီအတီၢ်ပူၤ လၢ -

1. ပၣ်ဃုာ်ဒီးန့ၢ် မ့တမ့ၢ် IEP ကရၢၢ်ဖိလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢအအိၣ်ဒီး**တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲး** ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်အိၣ် ဖဲတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ်အပူၤ,
2. ပၣ်ဃုာ်ဒီး ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အပူၤခၢၣ်စး လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်ဆၢတၢ် အတၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အခၢၣ်စး, **ဒီး**
3. တပၣ်ဃုာ် ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အပီၢ်ရီၤ ဖဲနမ့ၢ်တဟဲထီၣ်ဃုာ်ဒီး နပီၢ်ရီၤအခါ.

န့ၢ်ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်ကဆၢတၢ် IEP ကရၢၢ်ဖိအကြးအဘၣ် လၢကဟဲထီၣ် တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ပညိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကတၢၢ်ပီၣ်တၢ်ပီၣ် နတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤအဒးကထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ်, ဒ်သိးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဘျးဆဲးတၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်လီၤ လၢအကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤ တၢ်လိၣ်ဘၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ်လၢ -

1. န့ၢ်ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ် အၢၣ်လီၤတၢ်လီၤလၢလိၣ်တၢ်ကွဲး လၢကပတုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, **မ့တမ့ၢ်**
2. န့ၢ်ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ အၢၣ်လီၤတၢ်လီၤလၢ ကစူးကါ တၢ်ကျဲးဘၣ်လိၣ်အကျိၤအကျိၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်အိၣ် ဖဲလၢတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါအပူၤန့ၢ်လီၤ.

အသိ 30 တၢ်ဘျးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ်

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ မ့ၢ်တဘျးဆဲး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ် တုၤလၢနသ့ၣ်မံးသးမ့ၢ်အံၤတစု ဖဲလၢအဒိးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ် လၢနဆိးထီၣ်အံၤဝံၤ အသိ 30 အတီၢ်ပူၤဘၣ်န့ၣ်, တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအံၤ ကကဲထီၣ်သးန့ၢ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျိထီၣ်အိၣ်လၢလိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ် လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဆၢတၢ်လၢခဲကတၢ် လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး အဖီလၢအံၤ ကစးထီၣ်သး ဖဲတၢ်ဘျးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ် အသိ 30 ကတၢ်ဝဲအခါန့ၢ်လီၤ.

န့ၢ်ဒီးကီၢ်ရၣ်က့ၢ် မ့ၢ်တအၢၣ်လီၤတၢ်လီၤလၢ ကပတုၢ်ကွဲးတၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် မ့တမ့ၢ် ကစူးကါတၢ်ကျဲးဘၣ်လိၣ် လၢတၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလီၤဘၣ်န့ၣ်, နတၢ်လီၤတၢ်လီၤကၢ်လၢ ကဟံၣ်ဖျိမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပူၤအံၤ ကမၤစဲၤခဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်ပနီၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဘျးဆဲးအကျိၤအကျိၤ ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိးအဂီၢ် ပၢၢ်တုၤလၢတၢ်မၤ တၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲအလီၤခဲန့ၢ်လီၤ.

ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤ ဒီးန့ၢ်နတၢ်ဟံၣ်ဖျိမၤသကိး ဖဲတၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ ဖဲလၢတၢ်မၤတၢ်ကုၤကျဲးစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအံၤဝဲအလီၤခဲ မ့ၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အံၤဃုာ်ထီၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပူၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါ**ကပတုၢ်ကွဲး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျးသဲးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံးသးတမ့ၢ်အဂီၢ်** သ့ဝဲ ဖဲတၢ်ကျဲးတၢ်ကွဲး တၢ်ဘျးဆဲးအဆၢကတီၢ်တကီၢ် အသိ 30 အကတီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါ လၢကီၢ်ရၣ်က့ၢ်အတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢကဒီးန့ၢ်နတၢ်ဟံၣ်ဖျိမၤသကိးတၢ် ဖဲတၢ်ဘျးဆဲးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပူၤအံၤ ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါ ဘၣ်ဃးကီၢ်ရၣ်က့ၢ် အတၢ်ကုၤကျဲးစးထဲးဂံၢ်ထဲးဘါ လၢ ကရဲၣ်ကျဲး တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲးလၢ တၢ်အၢၣ်လီၤတၢ်လီၤသကိးအံၤ, ဒ်အမ့ၢ် -

1. တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလီၤတၢ်လီၤဆဲး လၢတၢ်ကိး မ့တမ့ၢ် တၢ်ကုၤကျဲးစးကိးလိတဲစိ ဒီးတၢ်ကိးလိတဲစိအစၢတဖၣ်,
2. တၢ်ပရၢပစၢၢ်လၢတၢ်ဆၢန့ၢ်န့ၢ်အလံာ်ကွဲးဒိ ဒီးတၢ်စံးဆၢလၢတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အံၤ တခါလၢလၢ, **ဒီး**
3. တၢ်ဟဲးဆူန့ၢ်ဟံၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤလီၢ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ် ဒီးတၢ်ဟဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအစၢတဖၣ်.

ကွိုင်ထံအတတ်ဖဲးတတ်မၤတဖၣ် - 34 CFR 300.516; ARSD 24:05:30:11

ပုၤလၢအပၣ်ဃုာ်ဖဲ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး (န့ၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်ကီၢ်) လၢအတၢ်သ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ပုၤတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိးအတၢ်ဃုာ်ထံၣ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် (ပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် လၢအဘၣ်ထံၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ဃီၣ်သီဃီၣ် အတၢ်ဖဲးတတ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်) အံၤအိၣ်ဒီးတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်လၢ ကၢတဲာ် ကွိုင်ထံအတတ်ဖဲးတတ်မၤ လၢအဘၣ်ထံၣ်ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးတတ်မၤအံၤ တၢ်ဟဲးအံၤဆၢ ကီၢ်စံၣ်ကီၢ်ဘျီၣ် လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢကစံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် သဲးတၢ်ဂ့ၢ်ဒိအံၤ မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်ကီၢ်ဘျီၣ် လၢကီၢ်အမဲၤရကၤအပူၤ လၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သး တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်အိၣ်ဝဲထဲလၢ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအစံၣ်သဲးစးတၢ်ဖဲးတတ်မၤအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢကတီၢ် အသိး 9၀ စးထီၣ်ဖဲမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အတၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ကဆိးထီၣ် ကွိုင်ထံတၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲကွိုင်ထံတၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ်အပူၤန့ၣ်, ကွိုင်ဘျီၣ်အံၤ -

1. ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မၤနီၣ်မၤဃါတဖၣ် လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်လိာ်ကီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,
2. ကန့ၢ်ဟူဘၣ်အါထီၣ် တၢ်အုၣ်သး ဖဲပုၤပၣ်ဃုာ်ဃုာ်ထီၣ်ဝဲအခါ, ဒီး
3. ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢအတၢ်ဆၢတၢ် လၢတၢ်အုၣ်သးလၢအဂ့ၢ်န့ၢ်တၢ်အဂၤအဖီခိၣ်န့ၢ်, ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်မၤစၢၤလၢ ကွိုင်ဘျီၣ်အတၢ်ဆၢတၢ်အံၤ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ.

တၢ်အိၣ်သးလၢ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အပူၤအံၤ တၢ်ဃီၣ်ဃာ် မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်နီၣ် တၢ်ခဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်, တၢ်ဖဲးတတ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘီၤမၤဂၤထီၣ်က့ၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အံၤသ့ ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖး, 1990 ပုၤအမဲၤရကၤဖဲအိၣ်ဒီးက့ၣ်က့ၣ် သဲးစး, 1973 တၢ်မၤဂၤထီၣ်က့ၤသဲးစး တၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး V, မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စိဖျိၣ်တၢ်ဘျၢသဲးစးအဂၤ လၢအဒိသဒါ ဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်က့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်အဖီလၢ် သန့ၣ်က့ၣ်တဖျးလၢတၢ်ဆိးထီၣ် ကွိုင်ထံတၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ် လၢတၢ်ဘျၢသဲးစးတဖၣ်အံၤအဖီလၢ် လၢကမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်အံၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ်အခါန့ၣ်, တၢ်ဖဲးတတ်မၤအကျိၤအကွၢ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်ကဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ်အံၤ ကဘၣ်လၢ်ကီၢ်ဝဲ တၢ်လၢအကလိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ သဲးစးအတၢ်ဖဲးတတ်မၤအံၤ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအံၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) တစုန့ၣ်လီၤ.

ပီၢ်ရီၤ အဘူးအလဲတဖၣ် - 34 CFR 300.517; ARSD 24:05:30:11.01

ဖဲသဲးစးတၢ်ဖဲးတတ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤအံၤ ဖဲ IDEA တၢ်နီၤဖး (ခ) အဖီလၢ်တခါလၢ်လၢ်န့ၣ်, ကွိုင်ဘျီၣ်ဟ့ၣ်ကန့ၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကြးအဘၣ် လၢအတၢ်ဆၢတၢ်သဘျၢအပူၤ ဒိတၢ်အဘူးအလဲ လၢကီၢ်ရဲၣ်ကီၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤ ဖဲန့မ့မ့ၢ် ပုၤပၣ်ဃုာ် လၢအမၤန့ၤတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီၣ်ဆၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤ တၢ်တဟံၣ်အိၣ်ဒီးအမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤအံၤ ဒိတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကွိုင်ဘျီၣ်အတၢ်ဖဲးတတ်မၤအစၢတခါအသိးဘၣ်, ဒီးတၢ်တဟံၣ်နီၣ်စ့ၢ်ကီၢ်အံၤ ဒိအမ့ၢ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကွိုင်ဘျီၣ်အတၢ်ဖဲးတတ်မၤ လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.

လၢတၢ်ဆၢတၢ်သဘျၢအပူၤန့ၣ်, ကွိုင်ဘျီၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ကန့ၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကြးအဘၣ် ဒိအမ့ၢ် အဘူးအလဲလၢကီၢ်စံၣ် က့ၣ်သ့ဝဲကျဲၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်ကီၢ်လၢအမၤန့ၤတၢ်တခါအသိး လၢကီၢ်ဘျီၣ်ကလိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ န့ၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲလၢန့ၤပီၢ်ရီၤဆိးထီၣ် တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး လၢတၢ်သ့ၣ်တမံသးတမံအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် သဲးစးတၢ်ဖဲးတတ်မၤ လၢအပိာ်ထီၣ်ထီၣ်အခဲ လၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်, အဂီၢ်အဝီတအိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢအခိၣ်ထံးခိၣ်တိတအိၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် ဖဲန့ပီၢ်ရီၤအံၤ မ့ၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ်ဆူၣ် ဖဲလၢတၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ်အံၤ ကဲထီၣ်တၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ပညိၣ်, အဂီၢ်အဝီတအိၣ် မ့တမ့ၢ် လၢအခိၣ်ထံးခိၣ်တိတအိၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆၢတၢ်သဘျၢအပူၤန့ၣ်, ကွိုင်ဘျီၣ်အံၤ ဟ့ၣ်ကန့ၤ ပီၢ်ရီၤအဘူးအလဲ လၢအကြးအဘၣ် ဒိအမ့ၢ် အဘူးအလဲလၢကီၢ်စံၣ် က့ၣ်သ့ဝဲကျဲၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကျဲၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်ရၣ်ကီၢ်လၢအမၤန့ၤတၢ်တခါအသိး လၢကီၢ်ဘျီၣ်ကလိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ န့ၤ မ့တမ့ၢ် န့ၤ ပီၢ်ရီၤကဘၣ်ဟ့ၣ်အံၤ, ဖဲလၢန့ၤတၢ်ဃုာ်ထီၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒိတၢ်ဘျၢသဲးစးအိၣ်အသိး မ့တမ့ၢ် သဲးစးတၢ်ဖဲးတတ်မၤ လၢအပိာ်ထီၣ်ထီၣ်အခဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အံၤ လၢတၢ်ပညိၣ်တကြးတဘၣ်တခါလၢ်လၢ်အဂီၢ် ဒိအမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်တၢ် ဒိသိးကဒုးကဲထီၣ် တၢ်စဲးလဲလၢတၢ်တလိၣ်ဘၣ်အံၤ မ့တမ့ၢ် မၤအါထီၣ် တၢ်လိာ်ဘျီၣ်လိာ်ကီၢ်အဘူးအလဲ လၢတၢ်တလိၣ်ဘၣ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

	<p>နမူနာပုံပြင်ပညာ လာအမေးနားတင်နည်း ကိုဘျဉ်ကမေးလီ ပီရီအဘူးအလဲ လာအဘဉ်တင်ဟဉ်လီနု၊ ဖဲ IDEA တင်နီဖး (ခ) အဖီလာ်၊ ဖဲလဲကိတ်ဘျဉ်မုာ်ထံဉ်ဝဲလဲ၊ ဖဲသဲစးတင်ဖးတင်မဲ မုတမုာ် တင်လိာ်ဘာလိာ်ကိတ်အပူနုနု၊ နု မုတမုာ် နုပီရီအံ၊ -</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. မဲစဲခဲ တင်ဂုာ်လိာ်ဘာလိာ်အတင်ဘျဉ်ဆဲလဲခဲကတင် လာတအိဉ်ဒီးအဂုာ်အဝီအခါ၊ 2. နုပီရီအဘူးအလဲအံ၊ အါနုဒီး တနုနုရံဉ်အတိတ်ပူအဘူးအလဲ လာတကြားတဘဉ် လာအဘဉ်တင်ဘုအံ၊ ခိဖျီပီရီလဲအလဲပလိာ်သး ဖဲပုတတပူ လာတင်တံစါမေးစါ လာအလိပလိာ်သးတဖဉ်အဂီအခါ၊ 3. တင်ဆာကတိတ်လဲ၊ တင်စူးကါအံ၊ ဒီးသဲစးတင်တံစါမေးစါ လာဘဉ်တင်ဟဉ်လီအံ၊ ခိဖျီ နုပီရီအံ၊ အါတလဲ၊ လာတင်လိာ်ဘာလိာ်ကိတ်အတင်အိဉ်သးအဂီအခါ၊ မုတမုာ် 4. နုပီရီအံ၊ တဟဉ်လီကိတ်လဲ၊ တင်ဂုာ်တင်ကျိအကြားအဘဉ် ဖဲတင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု ခိတင်ဘျဉ်သဲစးအိဉ်အသး လာတင်သုဉ်တမံသးတမုာ်အဂီအခါနုလီ။ <p>တင်မေးစါလီအဘူးအလဲအံ၊ တဘဉ်ထဲဒီး သဲစးတင်ဖးတင်မဲ မုတမုာ် တင်လိာ်ဘာလိာ်ကိတ်တခါလဲလဲ ဖဲကိတ်ဘျဉ်မုာ်ထံဉ်ဝဲလဲ၊ ကိတ်စဲဉ် ကုဉ်သုဝဲကျိ မုတမုာ် ကိတ်ရံဉ်အံ၊ မဲစဲခဲ သဲစးတင်ဖးတင်မဲ မုတမုာ် တင်လိာ်ဘာလိာ်ကိတ် အတင်ဘျဉ်ဆဲလဲခဲကတင် လာအိဉ်ဒီးအဂုာ်အဝီ မုတမုာ် ဖဲတင်လုာ်သုဉ်ခါပတင် IDEA တင်နီဖး (ခ)အခါနုလီ။</p>
<p>လာတင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု ခိတင်ဘျဉ်သဲစးအိဉ်အသးလာအချ့</p>	<p>တင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု ခိတင်ဘျဉ်သဲစးအိဉ်အသးလာအဆဲအချ့ အတင်လိာ်ဘဉ်တဖဉ်အံ၊ စးထံဉ်သး ထဲဒဉ်ဖဲလဲ၊ တင်မဲတင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု အတင်ဘုထီဉ် လာအပဉ်ဘုဒီး 1) တင်သိဉ်သိဉ်သိဉ်အတင်ဟဲလိာ်ဟဲကျဲ မုတမုာ် 2) တင်အိဉ်ဖုဉ်လာအဆာတံဉ်ဖဲသုဉ်တင်အိဉ်ဖျီ၊ မုတမုာ် 3) LEA နုဝဲလဲ၊ တင်ပုာ်ဟဲ တင်ဟဲလိာ်ဟဲကျဲ ဖဲသုဉ်လာကတိတ်ခဲအံနုနု ဖျီလာကကထီဉ် တင်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထဲ ဖဲသုဉ် မုတမုာ်ပူအဂါတဖဉ် ဒိဉ်ဒိဉ်မုာ်မုာ်သုဝဲအခါနုလီ။ တင်ဆာကတိတ်ပနီလာအချ့တဖဉ်အံ၊ တင်ပတုာ်အံ၊ ခိဖျီတင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု ပုဘဉ်မုဘဉ်ဒိတသုဘဉ်။</p>

တင်ဘုထံဉ်နု တဖဉ် ဒီးတင်ဆာတံဉ်တဖဉ် ဆူပူကုဉ်လိာ်တင်ဖိကရူ ဒီးကမျာ်တဖဉ်အအိဉ်

ဖဲတင်မဲဟးဂီကံဉ် တင်ဂုာ်တင်ကျိလဲ၊ အဟဲဖျီထီဉ်နုကစါသုတခါလဲလဲ ဝဲအလိာ်ခဲနုနု၊ ကိတ်စဲဉ်ကုဉ်သုလီဆဲတင်ရဲဉ်တင်ကျဲဝဲဒီးအံ၊ ကဘဉ်ဆုာ်တင်စံဉ်ညိဉ်ဒိကနု ပုဘဉ်မုဘဉ်ဒါ အတင်ဘုထံဉ်နု တဖဉ် ဒီးတင်ဆာတံဉ်တဖဉ် ဆူကိတ်စဲဉ် ပုကုဉ်လိာ်တင်ဖိကရူအအိဉ်ဒီး ဒီးရဲဉ်ကျဲ တင်ဘုထံဉ်နု တဖဉ် ဒီးတင်ဆာတံဉ်တဖဉ် ဒ်သးကမျာ်ကဒီးနုဘဉ်အဂီလီ။

တင်ဆုာ်မိာ်ပာ်အတင်ခွဲတင်ယာ်တဖဉ်

တင်ဆုာ်မိာ်ပာ်အတင်ခွဲတင်ယာ်တဖဉ် ဖဲပုဒိဉ်တုာ်သးနုကတိတ်

34 CFR 300.520; ARSD 24:05:30:16.01

ဖဲသုဉ်လာအိဉ်ဒီးကုကွဲဉ်အံ၊ အသးနုနုမုာ်ပုထီဉ် တဆဲဉ်သးနု လာအမုာ် ပုဒိဉ်တုာ်သးနုအခါ (လာတပဉ်ဘုဒီး ဖဲသုဉ်အိဉ်ဒီးကုကွဲဉ် လာတင်ဟဲပတုာ်အတင်ခွဲတင်ယာ် မုတမုာ် တင်ဟဉ်လီအံ၊ ဆူပုပုဉ်အဂါ)နုနု၊ တင်ခွဲတင်ယာ်လာ IDEA တင်နီဖး (ခ) အဖီလာ်ခဲလဲအံ၊ တင်ကဆုာ်အံ၊ လာနုအိဉ် ဆူနုဖိအိဉ်တုာ်တဂါအအိဉ် သနုကု ကိတ်ရံဉ်ကိတ်အံ၊ ကဘဉ်ဟဉ်လီ နုဖိဒိဉ်တုာ် ဒီးနုခဲလဲလဲ တင်ဘိးဘဉ်သုဉ်ညါလာတင်လိာ်ဘဉ်အံ၊ ဖဲတင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သုလီဆဲအဖီလာ်နုလီ။

နုဖိအံ၊ တင်မုာ်ဖိဉ်ဘာ်အံ၊ ဖဲပုဒိဉ်တုာ် မုတမုာ် ပုသးစာ်၊ ကိတ်စဲဉ်၊ မုတမုာ် လိာ်ကဝီ၊ တင်ဘိးဘဉ်သကဲာ်ပဝးအလိာ်နုနု၊ တင်ခွဲတင်ယာ်လာ IDEA တင်နီဖး (ခ) အဖီလာ်ခဲလဲအံ၊ တင်ကဆုာ်အံ၊ ဆူနုဖိအိဉ်တုာ် ဖဲအသးနုနုပုထီဉ် 18 လာအမုာ်ပုဒိဉ်တုာ်သးနုအခါနုလီ။

ကိတ်ရံဉ်ကိတ်အံ၊ ကဘဉ်ဘိးဘဉ်သုဉ်ညါဖဲသုဉ် ဒီးနု ဘဉ်ဃးတင်ဆုာ်မိာ်ပာ်အတင်ခွဲတင်ယာ်တဖဉ်နုလီ။

ဒ်ကိတ်စဲဉ်တင်ဘျဉ်သဲစးအိဉ်ဝဲအသး၊ ဖဲသုဉ်လာအကြားဝဲဘဉ်ဝဲတဂါ အတင်ခွဲတင်ယာ် လာတင်တပတုာ်အံ၊ မုတမုာ် ဟဉ်လီအံ၊ ဆူ ပုပုဉ်အဂါတဂါ၊ ခိဖျီကိတ်ဘျဉ်အခါ တင်မုာ်ဆာတံဉ်အံ၊ လာ တအိဉ်ဒီးတင်သုတင်ဘဉ်လာ ကဟဉ်လီ၊ တင်ဟဉ်ပုအိဉ်ဒီးတင်သုဉ်ညါနုပာ် ဘဉ်ဃးဒီး အတင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သု တင်ရဲဉ်တင်ကျဲနုနုဒီး၊ ကိတ်ရံဉ်ကိတ်အံ၊ ကြားဟဉ်မုဟဉ်ဒါ မိာ်ပာ် မုတမုာ် ဖဲလာမိာ်ပာ်မုာ်တချူးတဒးအခါ မိာ်ပာ်ကုထဲဖဲသုဉ် လာကကဲခါစးနု ဖဲသုဉ်တင်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သုအတင်သးစာ်ဆာ ဖဲသုဉ်အကြားဝဲဘဉ်ဝဲ ဖဲ IDEA တင်နီဖး (ခ) အဖီလာ်အကတိတ်နုလီ။

လံာ်မဲာ်ဖျါာ်လၢတၢ်ကွဲးဖျါာ်အီၤ ဒီးအခိပညီတဖၣ်

ARSD – South Dakota တၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ် ဖဲ **South Dakota** ပုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်သဲစးတၢ်ဘျါ
အတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်သဲစးတၢ်ဘျါ တၢ်ဃုာ်ညါမၤလိပုၤကျဲၣ်လိာ်တၢ်ကရၢ ပုၤယဲၤသန့အပူၤ -
<http://sdlegislature.gov/Rules/DisplayRule.aspx?Rule=24:05>.

တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤဃုာ်သကံာ်ပဝးအတၢ်တိာ်ကျဲၤ - မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲသကံာ်ပဝးအတၢ်တိာ်ကျဲၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်တိာ်ကျဲၤတခါ လၢအသိၣ်လိ
တၢ်ဆိတလဲအတၢ်သ့တၢ်ဘျါတဖၣ် ဒီးပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဂ့ၢ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ် ခိဖျါတၢ်ဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ် သကံာ်ပဝးလၢတၢ်ဘျါသးအီၤ
လၢအကျဲၤအကျဲၤလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲး - ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲးအံၤ အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ဖိသၣ်လၢ တၢ်သမံသမိထံအီၤ ဒ် **§300.304** တုၤ **300.311** အသိး
လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အတၢ်တသ့တဘျါ, တၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်အဂံၢ်စၢ် (ပုၤဃုာ်ဒီးတၢ်တနၢ်ဟ့ၣ်တၢ်), တၢ်ကတိၤ မ့တမ့ၢ် ကျိာ်အဂံၢ်စၢ်,
တၢ်ထံၣ်အဂံၢ်စၢ် (ပုၤဃုာ်ဒီး မဲာ်ချဲတထံၣ်တၢ်), သးတၢ်တၢ်ဘျါအတၢ်မၤတိာ်တံာ် လၢအနး (ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲအံၤ ဒ်အမ့ၢ်
"သးတၢ်တၢ်ဘျါအတၢ်မၤတိာ်တံာ်"), ဃံက့ၣ်အဂံၢ်စၢ်, အိၣ်ထီၣ်စ့ၣ်, ခိၣ်န့ၣ်တၢ်ဘျါဒိဘၣ်ထံး လၢနးနး, ဆူၣ်ချဲအတၢ်ဂံၢ်စၢ်လၢအဂၤ,
တၢ်မၤလိအတၢ်တသ့တဘျါ လီၤလီၤဆီဆီ, နၢ်ဃၢ-မဲာ်ချဲတထံၣ်တၢ်, မ့တမ့ၢ် က့ၣ်ကွဲးအါမဲာ်, ဒီးလၢတၢ်အံၤအသိး မ့ၢ်ပုၤလၢအလိာ်ဘၣ်
တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်.

CFR – ကိာ်စၢဖျါာ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲ - တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်န့ၣ် အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢပျဲပျဲ ဘၣ်ဃးဒီး
တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအံၤဘၣ်တၢ်ဃုထီၣ်အီၤ.

မ့ၢ်န့ၣ် - အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ လံာ်န့ၣ်လံာ်လၢအမ့ၢ်န့ၣ် ဖဲလၢတၢ်တဟံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤမ့ၢ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ကိာ်ထီၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်အခါ.

ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိး - သဲစးအတၢ်ကတိၤ လၢအခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤအကွဲးတဖၣ်
လၢအဒိသဒါပုၤတဂၤအတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်. ဖဲတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီအပူၤန့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်
ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိးန့ၣ် အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤအကွဲးအတၢ်ဒိသဒါလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤအံၤ ဘၣ်တၢ်လူၤပိာ်မၤထွဲအီၤ,
ဒီးဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်စ့ၣ်ကိးအီၤ ဖဲတၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ်အကျဲၤအကျဲၤအပူၤ (အဒိ - 'တၢ်ဆိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံသးတဖၣ်
ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိး' ဒီး 'တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒိကန့ၣ် ဒ်တၢ်ဘျါသဲစးအိၣ်အသိး').

ဟံၣ်ဖိမိဖိတၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ခဲးယာ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ခူသ့ၣ်သဲစး (FERPA) - မ့ၢ်ကိာ်စၢဖျါာ်တၢ်ဘျါသဲစး
လၢအဒိသဒါကိာ်ဖိန့ၣ်တဂၤက့ၣ်သ့တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါန့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ကလီ လၢအကြးအဘၣ် (FAPE) - တၢ်ကတိၤ 'ပဒိၣ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ကလီ လၢအကြးအဘၣ်' မ့တမ့ၢ်
FAPE အံၤ အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့လီၤဆီ မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် လၢ - ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ
လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်အဘျးအလဲ, လၢတၢ်ပၤဆှၢရဲၣ်ကျဲၤ ဒီးတၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲအဖီလံာ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဃုအဘျးအလဲ, တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဆူ
ကိာ်စဲၣ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ခါးကရၢ (SEA) အတၢ်ဟံၣ်ပတီၢ်တဖၣ်, ပုၤဃုာ်ဒီး ကတိၤဆီကိာ်, တီၤဖျါကိာ်, မ့တမ့ၢ်
တီၤထီၣ်ကိာ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ လၢအကြးအဘၣ် လၢကိာ်စဲၣ်ပုၤဃုာ်မၤသကိးတၢ်, ဒီးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ လၢအလီၤပလိာ်သးဒီး
ပုၤနီၣ်တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (IEP).

တၢ်သမံသမိမၤကွၢ် သကံာ်ပဝးလၢအဘျးအိၣ် (FBA) - တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤတခါ လၢအထၢဖျါာ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ် သကံာ်ပဝးလၢအဘျးအိၣ် (အတၢ်ပညီၣ်) ဒ်သိးကကွဲး တၢ်န့ၣ်လီၤကျဲၤဃုာ်သကံာ်ပဝးတၢ်တိာ်ကျဲၤ
လၢအတုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်.

တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အတၢ်သမံသမိထံ လၢအသဘျး - န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နဖိ **IEE** လၢပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဘျးဟ့ၣ်လဲအီၤ
ဖဲန့ၣ်တသးလီၤပလိာ်ဒီး တၢ်သမံသမိထံ လၢအဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်အီၤ ခိဖျါကိာ်ရဲၣ်ကိာ်အခါန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့ အတၢ်တိာ်ကျဲၤ (IEP) - လံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါလၢ မိာ်ပၢၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဃုာ်အီၤ အစ့ၢ်ကတၢ်တန့ၣ်တဘျါ
ဃုာ်ဒီးကိာ်အပူၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒ်တဖၣ် လၢအပုၤဃုာ်ဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဆူဖဲသ့ၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲးတဖၣ်အဂီၢ်.

IEP ကရၢ - ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်ကရၢ လၢအမၤတၢ်ဆါတံာ် ဘၣ်ဃးဒီး ဖိသၣ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၣ်ကွဲးတဖၣ် အတၢ်ဟံၣ်နီၣ်, တၢ်သမံသမိထံ,
တၢ်ဟံၣ်လီၤကျဲၤ, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်က့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့အကြးအဘၣ် လၢအကလီ ဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢ အဒုးအိၣ်ထီၣ်, ကွၢ်ထံကွၢ်ဆး,
ဒီးကွၢ်ကဒါက့ၤ ဖိသၣ် IEP တဖၣ်.

ကတိတ်ဘဉ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် (IAES) - တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲ လၢအလီၤဆီလိာ်သးဒီး ဖိသဉ် အ IEP ဖဲလၢဖိသဉ်ကဒီးန့ၣ်ဘဉ် တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ညးန့ၣ်လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိဆူညါ ဒီးဒီးန့ၣ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဟ့ၣ်ပျဲဖိသဉ်လၢ ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒ်သးတုၤထီၣ်ဘးဆူ ဖိသဉ်တနံၣ်တဘျီ IEP တၢ်ပညိၣ်ဖိတၢ်တဖၣ်. ဖိသဉ်အံၤ ဘဉ်တၢ်ဟံလီၢ်ဟံကျဲအီၤ ဖဲကတိတ်ဘဉ်စၢၤ တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ အတၢ်ဃုထၢအလီၢ် ဖဲတၢ်အိၣ်သးလၢ အပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်ဃီၣ်သိၣ်ဃီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လီၢ်ကဝီၤတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ခၢၣ်စးကရၢ (LEA) - ကီၢ်ရဲၣ်က့ၢ် မ့တမ့ၢ် ပဒိၣ်အပူၤန့ၣ်စိန့ၣ်ကမီၤအဂၤ လၢဝဲၤကျိၤ လၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိဖျိပဒိၣ် အတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအဖိလၢာ် လၢတၢ်ပညိၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤ ပဒိၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ လၢအကလီ ဖဲလီၢ်ကဝီၤပူၤ လၢအဟ့ၣ်လီၤစ့ၣ်ကီၢ် ကူၣ်သ့လီၤဆီၤ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ် ဆူဖိသဉ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ် ဖဲ South Dakota ကီၢ်စ့ၣ်ပူၤ.

တၢ်နီၤဖး (ခ) - IDEA တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကူၢ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဆူဖိသဉ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ် 3 - 21 နံၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်နီၤဖး (ဂ) - IDEA တၢ်သိၣ်တၢ်သီအကူၢ် လၢအဘဉ်ထွဲဒီး တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢဘဉ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ ဆူဖိသဉ်လၢ အိၣ်ဖျၢၣ်တုၤနံၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟံဖျါထီၣ်နီၢ်ကစၢ်သ့ (PII) - န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်တမံၤလၢလၢ လၢအဟံပနီၣ် ပုၤနီၢ်ကစၢ်လီၤလီၤဆီဆီတဂၤ သုဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ် - တၢ်ဝံစိာ်တီဆူၤ ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်ဘျီဘဉ်က့ၢ် ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤ ဘဉ်တၢ်လိာ်ဘဉ်အီၤ ဒ်သးကမၤစၢၤဖိသဉ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ် ဒ်သးကဒီးန့ၣ်တၢ်န့ၣ်ဘျးလၢကူၣ်သ့လီၤဆီအိၣ်.

ကိထီၣ်မ့ၢ်န့ၣ် - မ့ၢ်န့ၣ်တနံၣ်လၢလၢ လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်တတံၤ လၢဖိသဉ်တဖၣ် ထီၣ်ကိလၢတၢ်သိၣ်လိအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်. ကိထီၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးအခိပညိၣ် လီၤပလီာ်သး လၢဖိသဉ်လၢက့ၢ်ခဲလၢာ်အဂီၢ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး ဖိသဉ်တဖၣ် လၢအိၣ် မ့တမ့ၢ် တအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

SDCL – South Dakota တၢ်သုးကျဲၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဘျါသဲစးတဖၣ်

SEA – ကီၢ်စ့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ ခၢၣ်စးကရၢ - ကီၢ်စ့ၣ်ကူၣ်သ့ကမံးတံာ်မိၢ်ပာ် မ့တမ့ၢ် ခၢၣ်စးကရၢ မ့တမ့ၢ် ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအဂၤ လၢအအိၣ်ဒီး ဂံၢ်ခိာ်ထံးမူဒါ လၢကီၢ်စ့ၣ်အတၢ်ထံးထွဲကွၢ်ထွဲ ပဒိၣ်တီၤဖျၢၣ်က့ၢ် ဒီးတီၤထီၣ်က့ၢ်အဂီၢ်.

တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ - တၢ်သိၣ်လိလၢအဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လီၤလီၤဆီဆီ လၢမိၢ်ပာ်တဘဉ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ ဒ်သးကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး ဖိသဉ်အိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ် အတၢ်လိာ်ဘဉ်လီၤလီၤဆီဆီ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်သိၣ်လိ လၢအဘဉ်တၢ်မၤအီၤ ဖဲတီၤဒးပူၤ, လၢဟံၣ်, လၢတၢ်ဆါဟံၣ်တဖၣ် ဒီးဖျၢၣ်စိမိၤကိတဖၣ်, ဒီးဖဲတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအဂၤတဖၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်လိ နီၢ်ခိတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့. တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီအံၤ ပၣ်ဃုာ်စ့ၣ်ကီၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢလၢာ်တခါလၢလၢ - တၢ်ကတီၤ-က့ၢ် တၢ်တဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ်, ဖဲလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအံၤ တၢ်မ့ၢ်ဟံသ့ၣ်ဟံသးအီၤဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့လီၤဆီ အါန့ၣ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ လၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ် လၢကီၢ်စ့ၣ်အတၢ်ဟံပနီၣ်အဖိလၢာ်, တၢ်လဲၤတၢ်က့ၢ်အတၢ်သိၣ်လိ, ဒီးတၢ်စုသ့ခိာ်ဘဉ်အတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့.

တၢ်ဆူခိအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤတဖၣ် - တမၤဘဉ်လိာ်ဖိဒုး အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် လၢဖိသဉ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်အဂီၢ် လၢ (1) အဘဉ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ ဖဲတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျဲၤအကျဲၤ လၢအဘဉ်ဃးဒီးတၢ်အစၢတဖၣ် လၢအပညိၣ်ဃာ်တၢ် ဒ်သးတၢ်ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ် တၢ်မၤလိလံာ်လဲၤ ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘး လၢဖိသဉ်လၢအိၣ်ဒီးက့ၢ်ကွဲၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒ်သးကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ် ဖိသဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ စးထီၣ်လၢက့ၢ် တုၤဃီဆူဖျိက့ၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ပၣ်ဃုာ်ဒီး တီထီၣ်ကိဖိတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့, တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအဒုးပၣ်ဃုာ်ပုၤက့ၢ်ကွဲၣ် (ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢဘဉ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤ), ပုၤဒိၣ်တုာ်တၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘဉ်ကူၣ်သ့ဆူညါ, ပုၤဒိၣ်တုာ်တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ, တၢ်အိၣ်ဆိးလၢတၢ်သဘျီအပူၤ, မ့တမ့ၢ် ပုၤတဝၢအတၢ်ဟံဖျိၣ်မၤသကိး, (2) ဒီးသန့ၣ်ထီၣ်သးလၢ ဖိသဉ်တဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်လိာ်ဘဉ်အဖိခိၣ် လၢအဟံသ့ၣ်ဟံသး ဖိသဉ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်တဖၣ်, အတၢ်ဘဉ်သးတဖၣ်, ဒီးအတၢ်သ့ၣ်စါဆၢသးစါဆၢတဖၣ် ဒီးပၣ်ဃုာ်ဒီး - တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်လိ, တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလၢအဘဉ်ထွဲတဖၣ်, ပုၤတဝၢအတၢ်လဲၤခိဖျိတဖၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးဖျိက့ၢ်ဝံပုၤဒိၣ်တုာ်အတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂံၢ် အတၢ်တိာ်ဟံတဖၣ်, ဒီးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘဉ် တနံၣ်ဘဉ်တနံၣ်တၢ်အိၣ်မူ အတၢ်သ့တၢ်ဘဉ် ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤ သးသမူတၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ်သမံးထံး ဖဲအကြးဝဲဘဉ်ဝဲအခါ.